

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. — Posamezna številka Din 1.—, mesečna naročnina Din 20.—, za tujino Din 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica št. 23. Telefon uredništva 30 70, 30-69 in 30 71.

Jugoslovan

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi in dogovoru. — Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, telefon 29-60. Podružnica v Celju, Samostanska ulica št. 4.

Št. 13

Ljubljana, dne 17. junija 1930.

Leto I.

Odločen nastop dunajske vlade proti Heimwehru

Major Pabst izgnan - Heimwehrovci pripravljali prevrat - Tirolska dež. vlada za Pabsta

Benetke, 16. junija. Na letališče »San Nicolò« je pristalo snoči ob 20.20 letalo, ki je privedlo z Dunaja majorja Waldemaria Pabsta s soprogo v spremstvu dveh policijskih uradnikov. Znano je, da je bil major Pabst šef generalnega štaba Heimwehra in da ga je avstrijska vlada kot inozemca dala najprej aretirati radi agitacije proti državi, nato pa izgnati iz Avstrije. Major Pabst je vložil pri deželni vladi na Dunaju pritožbo in je ob enem izrazil željo, da bi v slučaju, da njegova pritožba ne bo sprejeta, bil izgnan preko italijanske meje. Ko je bila včeraj njegova pritožba v resnici odbita, je na lastne stroške z letalom odpotoval iz Avstrije v Italijo.

Dunaj, 16. junija. d. O vzrokih izгона majorja Pabsta, ki je bil iz Avstrije izgnan na zahtevo in intervencijo ministra inž. Schumyja in Landbunda, poročajo dunajski časopisi, da hrani notranji minister že dalj časa večjo zbirko tajnih spisov, iz katerih so jasno razvidni vsi politični cilji in načrti, ki jih je izdelal major Pabst za državni prevrat. Major Pabst je imel tajne stike z vsemi reakcionarci na Dunaju in v Nemčiji. Major Pabst je bil prava duša vsega heimwehrovskega gibanja ter je on bil dejanski vodja Heimwehra. Major Pabst

je bil tudi avtor takozvane korneuburške prisege.

Izgon majorja Pabsta iz Avstrije ne bo imel nikakih političnih posledic. Povsod vlada največji mir in red. Heimwehrovci so zelo rezervirani in na svojih nedeljskih prireditvah niso nikjer nastopali radikalneje, odnosno niso nikjer njih voditelji imeli ostrejših govorov proti vladi. Postali so celo zmernejši in mirnejši. Le tirolski deželni zbor se je zavzel za majorja Pabsta ter je sprejel protestno resolucijo v prilog Pabstu. To resolucijo je deželni glavar danes sam osebnostno prinesel na Dunaj zveznemu kancelarju. Ni izključeno, da se bo tudi štajerski deželni zbor zavzel za izgnanega majorja Pabsta. Ta resolucija pa ne bo imela pozitivnega uspeha kajti avstrijska vlada je trdno odločena vztrajati pri svojih ukrepih proti Pabstu. Nekateri politični krogi zatrjujejo, da bodo Pabsta po ovinkih spravili nazaj v Avstrijo, in sicer na Tirolsko. Zatrjujejo tudi, da se bo tja preselila centrala Heimwehra, da bo tako v neposrednih stikih z majorjem Pabstom. Major Pabst se sprva naseli v kakem primernem kraju ob italijansko-avstrijski meji.

Innsbruck, 16. junija. Povodom izgnanstva majorja Pabsta je tirolska vlada iz-

dala lepake, v katerih izraža svoje neso-glasje z izgonom šefa glavnega štaba Heimwehra majorja Pabsta, ki je bival stalno na Tirolskem. Tirolska vlada o aretaciji in izgnanstvu majorja Pabsta ni bila poučena in spričo tega ta dogodek obžaluje ter zahteva preklic izгона.

Dunaj, 16. junija. Večina listov povoljno komentira odredbo avstrijske vlade glede izгона majorja Pabsta. Vsi listi hvalijo odločnost dr. Schobera, ki je s tem preprečil prevrat v Avstriji. Major Pabst je bil že dobil avstrijsko državljanstvo v neki občini na Tirolskem, toda pod krivim imenom trgovca Mayerja in radi tega vlada njegovih državljanstvih pravic ni mogla priznati. Kar se tiče odredbe o izgonu majorja Pabsta, trdijo listi, da je bila vsa vlada za to, da se major Pabst izžene, tudi krščanski socialci. S tem je dr. Schober pokazal svojo odločnost in energijo v borbi proti vsakomur, ki je proti demokraciji in notranjemu redu v državi.

Včeraj se je vršilo v Oberwartu na Gradiščanskem zborovanje gradiščanskega Heimwehra, na katerem je vodja Heimwehra dr. Steidle govoril o izgnanstvu majorja Pabsta in dejal, da je to za Heimwehr udarec vlade, kateri ni pošten. Posebej je naglasil, da je prišel čas, ko mora heim-

wehr obračunati z vlado. Za njim je govoril dr. Priemer, ki je zelo ostro napadal dr. Schoberja in kakor njegov predgovornik zatrdil, da mora Heimwehr izvršiti v deželi radikalno čiščenje.

Celovec, 16. junija. Včeraj je zboroval Landbund. Tega zborovanja so se udeležili tudi zastopniki Heimwehra. Na zborovanju je govoril notranji minister Schumy, za njim pa tudi nekateri zastopniki Heimwehra. Na koncu je bila soglasno sprejeta resolucija, v kateri je bilo rečeno, da sta se Heimwehr in Landbund izmirila in sprijateljila.

Dunaj, 16. junija. d. Člani vodstva Heimwehra so danes odšli v Leoben, da se tam posvetujejo o Pabstavi zadevi. Izbrali so si kraj izven Dunaja, da bodo lahko razpravljali precej daleč od dunajske policije. Oni izjavljajo, da po tem, kar so danes izvedeli, lahko pričakujejo tudi najhujše. Razširjeno vodstvo zveze se je podalo na varen kraj in se tam posvetuje o nadaljnji taktiki. Njegovi sklepi bodo odločilnega pomena.

Innsbruck, 16. junija. d. Kakor poroča »Die neueste Zeitung«, namerava baje vodstvo zveze Heimwehra majorja Pabsta še dalje obdržati kot načelnika štaba, tudi če bi ostal v inozemstvu.

Francosko-jugoslovanska demarša v Rimu

Rim, 16. junija. AA. Zastopnika Francije in Jugoslavije bosta napravila demaršo pri italijanski vladi radi nedavnih incidentov v Bariju.

Pariz, 16. junija. AA. Havas poroča iz Rima, da sta francoski in jugoslovanski poslanik v Rimu izvršila demaršo pri italijanski vladi zaradi incidentov v Bariju.

Pariz, 16. junija. (f.) »Temp« objavlja daljše poročilo svojega rimskega poročevalca, kateri pravi, da prihajajo v Rim vedno nove podrobnosti o incidentu v Bariju, dasi rimske listi o njih dosledno molčijo.

Na podlagi izpovedi verodostojnih prič je sedaj ugotovljeno, da je bila na trgu pred prefekturo v Bariju ena francoska državna zastava sežgana, druga pa raztrgana. Kljub demantijem je to sedaj doganjano kot resnica.

Ista usoda — nadaljuje »Temp« — je baje doletela tudi dve jugoslovanski zastavi. Toda ne v enem ne v drugem slu-

čaju ne gre za zastave, ki so visele na jugoslovanskem, oziroma francoskem konzulatu, temveč za zastave, ki so jih demonstranti sami napravili za omenjeno uporabo. Kljub temu pa dogodek ne zgubi nič na svoji resnosti. Italijanska vlada je sicer poslala na lice mesta enega uradnika, da stvar preišče. V uradnih krogih se dalje naglašja, da so karabinerji (orožniki) napravili svojo dolžnost, kajti nekoliko jih je bilo ranjenih, ko so hoteli preprečiti, da bi se demonstranti približali konzulatu.

V Rimu je poteklo zborovanje fašistovskih visokošolcev brez neredov. Glavni tajnik fašistovske stranke Turati je imel kot običajno govor, v katerem je pozival dijakke, naj se pridno uče, toda naj se pri tem tudi vztrajno pripravljajo »za resne čase, ki imajo priti«. Povodom tega zborovanja je bilo francosko poslaništvo zastraženo po oddelku bersaljerjev, ki pa niso imeli posla, ker se je dijaštvo mirno razšlo.

Pred izbruhom vladne krize v Nemčiji

Finančne težkoče in omajajano stališče financ. ministra

Berlin, 16. junija. d. Notranja politična situacija se postruje od dne do dne. Velike politične važnosti je današnji sklep demokratske frakcije v državnem zboru. Sklep, ki se nanaša na stališče demokratov napram finančnemu ministru, je bil soglasno sprejet. Sklep naglašja, da vidi nemška demokratska stranka velik neuspeh sedanje finančne politike, ki jo je državni finančni minister inavguriral z uvedbo novih davkov. Konstatira, da znaša primanjkljaj nad tri četrtine milijarde. Demokratska stranka zahteva v prvi vrsti, da se končno izvede upravná reforma celokupnega državnega aparata. Ta reforma je nujno potrebna in jo je treba v najkrajšem času izvršiti.

Köln, 16. junija d. V Godesbergu je včeraj govoril na velikem političnem zborova-

nju okrajne organizacije socialno-demokratski poslanec Breitscheid o politični situaciji, ki je nastala z izbruhom krize v vladi. Ostro je kritiziral finančne načrte vlade ter je izjavil, da so socialni demokratje odločeni odkloniti iz državnih in socialno-političnih razlogov načrte finančnega ministra.

Socialno-demokratska stranka vztraja na stališču, da se morajo obdavčiti le oni sloji, ki imajo najvišje dohodke, ne pa delavno ljudstvo.

Položaj se je tako zaostрил, da bo vlada težko dobila večino za svoj finančni načrt. Mnogi politični krogi že računajo z izbruhom vladne krize, nekateri pa celo govorijo že o razpustu državnega zbora in razpisu novih volitev.

Dr. Jurij Bratianu izvoljen za načelnika liberalne stranke

Bukarešta, 16. junija. d. Dr. Jurij Bratianu je na včerajšnjem zborovanju liberalne stranke, katerega so se udeležili vsi različni pristaši stranke in zastopniki pokrajinskih organizacij, imel daljši govor o politični situaciji. Dr. Bratianu je najprej ostro obsodil politično taktiko glavnega voditelja liberalne stranke Vintile Bratianu. Poudarjal je tudi, da se stranka zaradi

negativnega stališča Vintile Bratianu nahaja v krizi. Koncem svojega govora je na posled dr. Jurij Bratianu izjavil, da se mora stranka načelno izreči za kralja Karla. Nastopila je nova era za Rumunsko. Zborovalci so izvajanja dr. Bratianu sprejeli z največjim navdušenjem ter ga izvolili za strankinega šefa.

V Indiji je nastopil mir.

London, 16. junija. AA. Po vesteh iz Indije je povsod zavladal red in mir. To je pripisati dejstvu, da so bili prijeti pglavitni protibritski agitatorji.

V kratkem prispe v London posebno odposlanstvo iz Indije, ki se bo pogajalo za nov modus vivendi.

Drzen vlom v banko.

Lodz, 16. junija. z. Včeraj ob 3. popoldne je v tukajšnji največjo banko udrla družba vlomilcev. Zlikovci so vse navzoče, t. j. ravnatelja banke in 2 slugi, zaprli v tresor. Ker je bila nevarnost da bi zaprti zaradi pokvarjenega zraka v tresorjih pomrli, so jim skušali od zunaj priti na pomoč in udreti vrata. Toda vrata so bila tako trdno zgrajena, da so morali poklicati strokovnjake iz tovarne da so jih odprli.

Avtobus se prevrnil.

Beograd, 16. junija. l. Danes zjutraj se je pod Avalo pripetila težka avtomobilska nesreča. Prevrtel se je avtobus, ki vzdržuje prometno zvezo med Kraljevim in Beogradom. V avtobusu je bilo 18 potnikov. Ker je odpovala krmilo, je šofer izgubil vodstvo nad avtobusom, ki se je dvakrat prevrnil in razbil. Vseh 18 potnikov je več ali manj težko ranjenih. Najtežje so ranjeni gg. Jurij Matejić, direktor bračarske hranilnice, inž. Aleksander Bunjin in Miloje Zdravković.

Pešanje alžaškega avtonomizma.

Pariz, 16. junija. AA. »Le Temps« ugotavlja, da je sedaj alžaški avtonomizem zadet v živo, to pa zato, ker je dalekovidna politika Poincaréja omogočila tamošnjemu prebivalstvu da vidi avtonomizem v pravi luči.

Izjava dr. Maniu-ja novinarjem

O povratku Habsburgovcev ne more biti govora

Bukarešta, 16. junija. z. Ministrski predsednik Maniu je sprejel inozemske novinarje in jim dal na razna vprašanja pojasnila. Tako je med drugim dejal, da o kakik spremembi meje napram Madjarski ne more biti niti govora. Kraljev prestolni govor je posebno naglasil, da se morajo mirovne pogodbe ohraniti nedotaknjene. Meje so pa urejene baš s temi pogodbami. Rumunija želi, da ohrani prijateljstvo z vsemi sosedi, vendar pa nikakor ne na račun svojih pravic. Kar se tiče Habsburžanov na madjarski prestol in o Ottonu-

vi kandidaturi tudi v tem ne more biti govora, ker je tudi to vprašanje z mirovnimi pogodbami kančnoveljavno rešeno. — Paralela z Rumunijo, ki so jo postavili nekateri madjarski listi, ne drži. V Rumuniji je šlo samo za notranjo zadevo, medtem ko je vprašanje Habsburžanov mednarodno vprašanje, ki se ne tiče samo Madjarov, temveč vse Evrope.

Generala Averescu in Presan maršala.

Bukarešta, 16. junija. AA. Kralj Karol je imenoval za maršala Rumunije generala Averescu in Presana.

Angleško brodogovje na Malti.

London, 16. junija d. Tretja eskadra najmodernejših rušilcev je prejela nalog naj z Gibraltarja odpluje na Malto. Eskadra ima nalog ščititi prebivalstvo pred italijansko propagando.

Vremenska napoved.

Dunaj, 16. junija. d. Pretežno jasno, mimgrede nekaj nižja temperatura, kesneje pa se bo temperatura zopet zvišala.

Ostavka avstr. trgovskega ministra. Dunaj, 16. junija. d. Avstrijski trgovski minister dr. Heinisch je podal svojo že prej napovedano ostavko. Ni še odločeno, kdo bo njegov naslednik.

Postni dnevi v Rusiji.

Moskva, 16. junija. AA. Sovjetska oblastva so baje sklenila uvesti 15-dnevni mesni post vsak mesec.

TPD in elektrifikacija Slovenije

Dve veliki prednosti je dala narava Sloveniji, dve tako veliki prednosti, ki bi že davno morali ustvariti slovensko blagostanje. Obmorska lega Slovenije je njena prva prednost, velikanski zakladi premoga pa njena druga. Vsled obmorske lege bi morala cveteti v Sloveniji trgovina in vsled nje bi morala biti razvita industrija. Kajti industriji v obmorskem pasu ni treba plačevati dragih prevoznih stroškov, da pride na veliki svetovni trg in zato je tudi v vseh deželah ravno v obmorskih krajih industrija najbolj razvita. Že celo pa bi morala biti industrija na višku v obmorskem kraju, ki ima premog. Kjer je premog, tam je cena proizvodna sila, ker ni treba plačevati za transport premoga iz drugih krajev. Industrija v obmorskem kraju s premogom je zato izven vsake konkurence in njen procvit je zagotovljen. Tako je v Belgiji, tako je v vsaki taki deželi, tako je povsodi in tako bi moralo biti tudi v Sloveniji.

A ni bilo in še danes ni. Vsled politične nesvobode nismo pod Avstrijo mogli izrabiti prednosti obmorske lege in s posebnimi železniškimi tarifami je Avstrija oropala nas prednosti, k nam jo je nudila obmorska lega. Bogastvo premoga, svoje druge prednosti pa nismo mogli izkoristiti, ker je bil skoraj ves naš premog v upravi tuje družbe.

Ta družba je naravno imela pred očmi samo en interes, da doseže čim višji dobiček. Zato je veljala pri nas kalorija premoga še enkrat več kot v moravskih premogokopi. Vsled tega pa se ni mogla razviti pri nas industrija, ker je bil premog predrag. Pač pa se je razvila industrija v Trstu, ker je tu konkuriral angleški premog, ki je bil cenejši kot trboveljski. Čeprav pa je bil premog pri nas predrag, pa smo vendar bili navezani nanj, ker drugega ni bilo. Odkrili so se sicer tudi novi premogokopi, toda takoj je precenila TPD po svojih strokovnjakih, če bi ji mogel biti novi premog nevaren in ukrenila vse potrebno, da je ostalo njeno monopolno stališče neomajano. Ko se je odkril premog v Kočevju, je TPD kupila ta premogokop, ko se je pojavil izvrsten rajhenburški premog, je postal tudi ta premogokop njena last. Nista pa postala njena last premogokopa v St. Janžu in Velenju, ker je TPD mislila, da ji ta premog sploh ne more postati nevaren. In v resnici ji tudi dolgo ni bil, ker je bil preslabe kakovosti. Tako je uživala TPD nemoteno svoj monopol in mi smo plačevali svoj domač premog predrago, dočim je bil trboveljski premog izven Slovenije cenejši.

Tako je ostalo tudi danes. V vsej južni Srbiji konkurira TPD s svojim premogom z onim iz državnih rudnikov in v Skoplju, Nišu in Banatu dobivajo trboveljski premog ceneje, ko mi v Ljubljani. Vsa industrija v Beogradu in Banatu uporablja trboveljski premog po nižji ceni, ko večina industrije v Sloveniji. Tudi v tem je bil eden vzrokov, da se ni industrija naselila v Sloveniji, temveč si rajše izbrala Zagreb in druge kraje.

Ali v tem se je nepričakovano za TPD nekaj spremenilo. Nakrat je nastal velenjski premog zelo resen konkurent, ker se je pričel uporabljati za proizvodnjo elektrike. Ta pa je danes ona sila, ki goni vse stroje in ki je pogoj industrijalizacije dežele. Velenjska elektrarna pa je v rokah banovine in s tem je dana možnost, da se prične zopet z deli za elektrifikacijo Slovenije, ki se zaveda svoje naloge, tudi to akcijo pozdravlja, ne pozdravlja pa je TPD. In naravno! Zakaj elektrifikacija Slovenije pomeni, da je konec monopolskega stališča TPD glede pogonske sile za industrijo. Elektrifikacija Slovenije pomeni, da je Slovenija v gospodarskem oziru zopet prosta, da more svobodno uporabljati ono veliko prednost, ki ji je dala narava. Z elektrifikacijo Slovenije ni več navezana industrija na dragi trboveljski premog, ker elektrika popolnoma nadomestuje ta premog. Naravno, da bi vsled tega TPD manj zaslužila in zato je z ene strani — če se ozira le na dividende — odpor TPD proti elektrifikaciji razumljiv.

Manj pa je ta odpor razumljiv, če se upošteva druge dognane resnice. Predvsem nima nobeno podjetje pravice do tako visokega dobička, da bi vsled njega trpela javnost. Drugič tudi ni res, da bi bila TPD vsled elektrifikacije banovine tako oškodovana, da bi se morala znižati njena produkcija v tej meri, da bi prišli rudarji ob

Vsesokolski zlet v Beogradu

Nj. Vel. kralj in kraljica prisostvujeta nastopu vojakov-sokolov - Rezultati tekem in podelitev nagrad

Beograd, 16. junija. I. Včerajšnji dan je bil dan naše vojske in bo ostal Beogradu in vsem številnim gostom, ki so se ta dan pripeljali v Beograd, v najlepšem spominu. Že jutraj zarana so se nadaljevale tekme naše vojske: na vrsti so bile tekme v brzi hoji v popolni bojni opravi. Proga je bila dolga 10 km. Na njej so bile razne zapreke, kakor stene in ograje do 2 in pol m visoke. Tekme se je udeležilo 319 vojakov. Na cilj so prišli vsi razen četvorice, ki je odstopila med hojo. Najboljši čas je dosegel poročnik Miroslov Horvat, ki je prehodil progo v 57 minutah. Malo kasneje so prišli na cilj 4 podporočniki.

Popoldne in takoj po obedu so se pričele polniti tribune sokolskega stadiona, bilo je prisotnih preko 20.000 ljudi, ki so z velikim navdušenjem in z napetostjo pričakovali in spremljali vojaške prireditve. Tudi v ložah in v kraljevi loži se je zbralo mnogo osebosti. Navzoča je bila celotna vlada s predsednikom generalom Zivkovičem na čelu. Bila sta tudi ministra dr. Korosec in Shvegel.

Točno ob 3.30 je minister vojne in mornarice general Stevan Hadžić izročil nagrade Nj. Vel. kralja, in sicer zlato uro z monogramom artilerijskemu podpolkovniku g. Zavičeviću, ki je dosegel najboljšo

oceno v skoku v višino, daljino in v metanju kroglice. Nagrado ministrstva vojne in mornarice je dobila I. armijska oblast, in sicer krassen bronast kip, ki predstavlja borca. Po izročitvi nagrad so se pričele javne vaje. Zrvi so nastopili dijaki letalske šole iz Novega Sada z vojaško vajo. Dijaki so vajo izvajali s puškami. Za njimi so nastopili dijaki vojne glasbene šole z gimnastičnimi vajami brez orožja. Vaje je občinstvo odobraval z ogromnim navdušenjem. Ko so dijaki vojne glasbene šole končali vajo in zapuščali vežbališče, je nad kraljevsko ložo zaplapolala kraljeva standarda. To je bil znak, da se je bližalo Nj. Vel. Godba je intonirala državno himno in ves zletni prostor je odmeval od »živio-klicev« in burnih pozdravov kraljevskim gostom. V kraljevi loži so se pojavili Nj. Vel. kralj in Nj. Vel. kraljica v spremstvu dvornega maršala, dežurnega generala in dvornih dam. Na navdušene pozdrave sta kralj in kraljica prijazno odzdravljala. Ko so ovacije malo ponehale, so na vežbališču nastopili dijaki artilerijskega tehničnega zavoda iz Kragujevca. Svoje krasne vaje so zaključili z živno sliko »A. T. Z. črkanje«, ki predstavlja jo začetnice imena njihove šole. Tej točki so sledila predvajanja častnikov konjeniške šole v Zemunu, ki so izvajali igro »Konje-

niška kvadrilja«. Dvanajst častnikov na krasnih konjih v rdečih hlačah in belih blazah je bilo navdušeno pozdravljeno od občinstva. Vodil jih je podpolkovnik Vevnik. Častniki so vaje lepo izvajali in želi burne aplavze. Po tej vaji je sledilo skakanje preko zaprek. Osem zelo visokih zaprek je bilo postavljenih na ozkem prostoru. Konjeniški častniki so jih izborno preskakovali, edino zadnji je radi vetra in prahu imel nesrečo in je padel, pa je takoj nadaljeval skakanje. Zmagovalcem v skakanju je sokolski zletni odbor izročil kot nagrado srebrni kip konja. Nagrado je izročil podstarejšina g. Gangel.

Ob 6. uri sta po zaključku vaj kralj in kraljica zapustila zletni prostor. Diplomatske lože so bile prenapolnjene. Vojni atašei inozemskih poslanstev so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem naših vojakov. Ob 6.30 se je pričel stadion polagoma prazniti.

Zvečer ob 8.30 je bil na zletišču prirejen monster-koncert 400 vojaških godbenikov. Vsem točkam, ki so bile na programu, je občinstvo navdušeno aplavdiralo. Vsako točko so morali godbeniki ponoviti. Koncert je dirigiral polkovnik Drago Pokorny. Obisk je bil rekorden in šele pozno v noč so je stadion praznil.

Bethlenov obisk v Londonu

London, 16. junija. AA. Semkaj je prišel predsednik madjarske vlade grof Bethlen. Sprejeli ga bodo predsednik angleške vlade Mac Donald, minister financ Snowden, Baldwin in Lloyd George. Angleški vladi bo grof Bethlen izrekel zahvalo za blagohotno naklonjenost Madjarski v vprašanju reparacij in posojila.

London, 16. junija. AA. Danes je posetil madjarski ministrski predsednik Bethlen angleškega zunanjega ministra Hendersona. Nocoj je bilo v madjarskem poslanstvu večerja na čast Bethlenu. Med drugima sta bila gosta ministrski predsednik Mac Donald in zunanji minister Henderson.

London, 16. junija. AA. Nocoj priredi madjarsko poslanstvo na čast madjarskemu ministrskemu predsedniku Bethlenu in njegovi soprogi, ki se mudita v Londonu in sta gosta angleške vlade, večerjo, na katero sta povabljeni zunanji minister Henderson in ministrski predsednik Mac Donald. Jutri bo kosil Bethlen pri ministrskem predsedniku in večerjal v spodnji zbornici kot gost zunanjega ministra. V sredo se udeleži Bethlen konjske dirke v Ascotu in bo sprejet še isti dan od angleškega kralja. Kakor pričakujejo, odpotuje Bethlen iz Londona v četrtrek.

Pariz, 16. junija. AA. Havas poroča iz Londona, da so uredniku lista »Sunday Referee« potrdili, da britska vlada v nobenem primeru ne bo pristala na ponovno razpravo vprašanj, ki so bila definitivno urejena z mirovnimi pogodbami in s sporazumi v Haagu.

Imenovanje.

Beograd, 16. junija. AA. S sklepom ministra za socialno politiko in narodno zdravje je postavljen med drugimi za uradniškega pripravnika Doma narodnega zdravja v Mariboru, dravska banovina, v II/5 Josip Pahor, uradniški pripravnik Higijenskega zavoda v Ljubljani, po potrebi službe.

kruh. Elektrifikacija banovine bo vzela TPD samo odjem onega premoga, ki največ vrže, dočim bo mogla premog še nadalje v največjih količinah prodajati naprej z dobičkom. Samo v državnem interesu bi bilo, da bi ga prodajala tudi v tujino in s tem zboljšala našo plačilno bilanco. Seveda pa bi se morala zadovoljiti z manjšim, a še vedno lepim dobičkom.

Samo z dobičcarskega stališča je razumljiv odpor TPD proti elektrifikaciji banovine in zato se javnost tem manj more in sme ozirati na ta odpora. Zlasti pa ne zaradi tega, ker bi vsak ozir na ta odpor pomenil izgubo vsake možnosti, da se naš narod v doglednem času oprosti iz gospodarske krize ter ostane še nadalje odvisen od onega tujega kapitala, ki ima slovenski premog v svojih rokah.

V državnem in narodnem interesu je elektrifikacija Slovenije in zato se ta mora in se bo izvedla in tudi proti volji kapitalno tako močne družbe kakor je TPD. To mora biti stališče vsakega Slovenca, vsakega Jugoslavana in to stališče mora zavladati v vseh javnih zastopih banovine. Tako velevala državni in narodni interes!

Obvezno delo vojakov pred konferenco dela

Zeneva, 16. junija. AA. Komisija, ki proučuje vprašanje prisilnega in obveznega dela, je povzela razpravo o vprašanju obveznega dela za časa vojaškega službovanja v kadru. Francoski delegat Digne, ki ga je podprl delegat Portugalske, je predložil t-zo francoske vlade, ki se razlikuje od stališča Anglije. Angleško stališče odklanja prisilno delo v vojaškem kadru. Delegat Digne je trdil, da je to vprašanje v zvezi z narodno obrambo in da zato ne spada v kompetenco te konference. Naposled je odločno zanikal, da bi francoska kolonijaska oblastva posojala vojaške privatnim podjetjem. Glasovanje o teh vprašanjih bo danes popoldne.

Pravilnik za borze dela.

Beograd, 16. junija (I). Ministrstvo za socialno politiko in zdravstvo je izdal in objavil uredbo o ustanovitvi borz dela v vseh večjih krajih naše države. Ustanavljanje teh borz je v zvezi s stremljenjem, da se čim hitreje in čim ugodneje reši vprašanje brezposelnosti v naši državi.

Pohvala prometnemu osebju

Ureditve pokojnin.

Beograd, 16. junija. AA. Prevoz rekrutov k njihovim komandam je bil letos radi razumevanja, vestnosti in poštrevnosti uslužbencev državnih prometnih ustanov, ki s razumeli pomen tega posla, opravljen pravočasno in točno po načrtu. Zato je smatral minister za vojsko in mornarico za svojo dolžnost, da izreče prometnemu osebju svojo zahvalo in zadovoljstvo. Zastopnik ministra prometa, minister brez listnice dr. Kumanudi je sporočil gornjo zahvalo osebju s posebno okrožnico in izrazil željo, naj bi uslužbeni državnih prometnih ustanov tudi v prihodnje opravljali svojo službo z enako vno in poštrevnostjo.

Beograd, 16. junija. AA. Na predlog zastopnika ministra prometa dr. Koste Kumanudija je predsednik ministrskega sveta podpisal pravilnik o pomožnem osebju državnih prometnih ustanov. S tem pravilnikom so urejena vprašanja osebnih in rodbinskih pokojnin, kakor tudi službeni odnošaji delavskega in pisarniškega pomožnega osebja pri prometnih ustanovah.

Zakon o sodnih taksah podpisan.

Beograd, 16. junija (I). Nj. Vel. kralj je na predlog finančnega ministra dr. Stanka Švrljuge podpisal danes Zakon o sodnih taksah skupno s tarifo o plačevanju teh taks.

Odpust iz državne službe.

Beograd, 16. junija. AA. Z odlokom predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve je bilo izpraznjeno mesto Hadžija Miodraga Vidokovića, višjega pristava topliškega sr-za, kjer je zapustil svoje mesto brez odobritve pristojnih pristojnikov, ker se ni vrnil na to mesto v zakonskem roku in tega ni opravičil v zmislu zakona.

Beograd, 16. junija (I). Prosvetni minister Boža Maksimović je na podlagi člena 138 uradniškega zakona izdal odločbo, da učiteljici Vandi Madičević v Račah v Dravski banovini preneha služba, ker ji je potekel enoletni rok bolovanja.

Stoletnica provansalskega pesnika.

Avignon, 16. junija. AA. O priliki stoletnice pesnika Mistrala je bila odkrita spominska plošča v Saint Michel Frigoletu, kjer je veliki pesnik preživel svoja mladostna leta.

Min. Grandi na Dunaju

Dunaj, 16. junija. AA. Italijanski minister za zunanje zadeve Grandi se je setal z avstrijskim zveznim kancelarjem dr. Schobrom. Njun razgovor je trajal 2 uri. Nato je bil banket z visokimi povabljenimi gosti.

Dunaj, 16. junija. AA. Korbido poroča, da je italijanski minister za zunanje zadeve Grandi, ki je sedaj na Dunaju, večeraj v privatnem poslu posetil avstrijskega zveznega kancelarja dr. Schobra.

Audijenca čehoslov. poslanika pri Nj. Vel. kralju.

Beograd, 16. junija. AA. Danes ob 12. je bil sprejet v audijenco pri Nj. Vel. kralju novi češkoslovaški poslanik Robert Flider, ki je pri tej priliki predal ob običajnem ceremonijelu svoje akreditive.

Odobritev novih carinskih tarifov v Ameriki.

Washington, 16. junija. AA. Predsednik Združenih držav Hoover je naznanil, da bo podpisal načrt zakona o novih tarifah, ki je bil sprejet v parlamentu.

Pariz, 16. junija. AA. Pariški listi z veliko nezadovoljnostjo kritizirajo novi ameriški carinski zakon in ugotavljajo, da bodo morale države, ki so dolžnice Združenim državam, izvajati represalije proti tem tarifam, ker sicer ne bodo mogle izvažati svojih proizvodov v Združene države. Med te ukrepe spada tudi ta, naj bi te države odpovedala nadaljna odplačila svojih vojnih dolgov napram Združenim državam.

Umor kitajskega generala.

Kanton, 16. junija. AA. General Liuhuanyen je po obisku Kantona in po razgovoru z guvernerjem pokrajine odšel v svoje stanovanje in se umaknil v sobo. Tu pa je član njegovega spremstva iznenada vdrl v generalovo sobo in ga z več strelci pobil na tla. General je preminul tekom prenosa v bolnico. Morilec je sprva pobegnil na ulico, a tu ga je prijel redarstvo. Na stražnici je priznal, da ga je najel komandant uporniških čet Kvangsi ni mu ponudil 10.000 dolarjev ter polkovniški čin, ako ubije generala Liuhuanyena.

Smrt francoskega državnika.

Pariz, 16. junija. AA. Tu je umrl v 63. letu Louis Klotz, ki je bil sedemkrat francoski finančni minister.

Pariz, 16. junija. z. Clotz je umrl v 62. letu starosti. On je bil izvoljen v parlament prvič že l. 1898., v senat pa l. 1928. Za tem pa je prišel na dan »kandal« njegovimi dolgi, nakar je moral pustiti vsa svoja častna mesta ter je bil obsojen n dve leti ječe. Od tega je odsedel 9 mesecev, potem pa je bil pogojno izpuščen na prosto.

Težka nesreča v Milanu.

Milan, 16. junija d. Med nogometno tekmo med klubom »Ambrosiana« in reprezentanco iz Genue je prišlo do težke nesreče. Neka tribuna, ki je bila natlačena občinstva, se je podrla. Pri tem je mnogo gledalcev bilo več ali manj težje poškodovanih. Težkopokodovanih je bilo 100 oseb, od teh so morali prenesti v bolnico 30.

Ljubljanski igralci v Splitu.

Split, 16. junija. z. Ljubljanska gledališka družba je predvajala večeraj v Splitu Golarjevo »Vdovo Rošljinko«. Igra je popolnoma zadovoljila. Danes bo igrala ista družba Cankarjevo »Pohujšanje v dolini Sentflorjanske«, jutri pa Begovijevo igro »Pustolov pred vrtom«. K tej predstavi pride tudi sam avtor.

Elektrifikacija je zadeva vse Slovenije

Kaj so predlagale Kranjske deželne elektrarne Ljubljani - Vsak odpor proti elektrifikaciji napačen

Ko je dr. Vidmar sprožil v svojem predavanju v inženirski zbornici predlog, da naj izvede elektrifikacijo Slovenije mešana družba, obstoječa iz samoupravnih oblasti ter zasebnega kapitala (Fala, TPD), je zaključil svoja izvajanja v »Slovenec«, g. Orehek s temi besedami: »Se enkrat ugotavljam, da se ponavljajo enaka predavanja in razpravljanja vedno takrat, kadar nekaterim nekaj ne gre v račun.«

Na te besede smo se spomnili, ko smo v soboto brali v »Jutru« dolgo poročilo o elektrifikacijski debati v ljubljanskem občinskem svetu. In es bolj smo milili na te besede, ko smo čitali one silne »razloge«, vsled katerih da Ljubljana nikakor ni mogla in ne more sprejeti predolga kranjskih deželnih elektrarn. Še prav posebno pa so nam donele na uho citirane besede, ko smo brali poročilo o poteku seje in o načinu, kakor so bili predloženi razlogi. In v dno srca se nam je zasmilil ljubljanski meščan, ko je zvedel, da so hotele elektrarne oškodovati mesto kar za sto milijonov dinarjev. Res, hvala Bogu, da ima Ljubljana takšne zastopnike, ki so preprečili ta katastrofalen atentat na žepe ljubljanskih davkoplačevalcev.

Toda na drugi strani. Ali pa se je res pripravljala tak atentat? Ali ni bilo onih sto milijonov samo prazno žongliranje s številkami, kakršno v mestnem zastopu ne bi smelo biti v navadi? Samo to misel, da bi mogla baš banska uprava pripravljati tak atentat, je vredna že razmišljanja, ker je značilno, da more kdo sploh kaj takega misliti o banski upravi. Pač pa razumemo, da mora bajna številka stomilijonske izgube na nepoučene ljudi učinkovati. Ali inaj bo v tem utemeljenost te številke?

Še čisto drugačne lice pa dobi stomilijonska izguba, če se pomisli, da je predlog elektrarnen že na tej podlagi baziral, da se mora ohraniti Ljubljani čisti dobiček, ki ga ima od svoje elektrarne.

Vedno bolj se spominjamo nekdanjih besed g. Orehka in zlasti še, če pogledamo predlog kranjskih deželnih elektrarn in protipredlog Ljubljane.

Kaj so predlagale kranjske deželne elektrarne

Z ozirom na važnost vprašanja smo se informirali na pristojnih mestih o vsebini ponudbe kranjskih deželnih elektrarn in o poteku pogajanj ter ugotovili sledeče:

Na predlog kranjskih deželnih elektrarn je odgovorila Ljubljana dne 10. aprila s protipredlogom. Ta protipredlog so usvojile elektrarne kot podlago za svoj končni predlog, ki so ga predložile Ljubljani dne 17. aprila. Sedaj pa Ljubljana ni hotela niti lastnega predloga sprejeti kot podlago, nakar so se pogajanja razbila. In vendar se oba predloga le v nebitvenih vprašanjih razlikujeta in dajeta obilo možnosti za sporazumno pogajanje, ker deželne elektrarne še niso rekle zadnje besede, kar so ljubljanski delegati vedeli. A vseeno se pogajanja niso nadaljevala. Te konstatacije kot uvod.

Ko so stavile elektrarne svojo ponudbo, so se zavedale, da proračun Ljubljane ne prenese izpadka dohodkov od elektrarne. Zato je bil predlog zgrajen na tem temelju, da se Ljubljani dohodek zavaruje.

Pri tem vprašanju gre predvsem za pre-skrbo Ljubljane v vsako množino elektrike. Ljubljana ne more pritegniti industrije, če nima dovolj elektrike in zato bi dajale elektrarne Ljubljani vsako potrebno množino elektrike.

Jasno je tudi to, da elektrarne niso mogle zgraditi svojega predloga na številkah bodočnosti, ker so vse te številke samo domneve, temveč so mogli služiti kot podlaga le končni letni obračuni elektrarne. Mešana komisija, sestoječa iz strokovnjakov banske in mestne uprave je nato ugotovila, da izda mestna elektrarna za pre-mog in mažo 3.850.000 Din. Samo ta znesek pa naj bi plačala Ljubljana elektrarnam proti temu, da elektrarne dobavljajo Ljubljani ves ta tok.

Obenem pa naj bi se Ljubljana zavezala, da vnese v fond za obrestovanje ter amortizacijo investicij za povečanje centrale (postavitev turbo-agregata) ter gradnjo zveznega voda med ljubljansko centralo in oddajno transformatorsko postajo v Črnučah (torej same stvari, ki so za Ljubljano potrebne) letno 1.850.000 Din. Vse to velja, dokler znašajo bruttodohodki ljubljans-

ske elektrarne 10.450.000 Din. Razven teh 3.850.000 in 1.850.000 za investicijski fond, ostane torej vse v Ljubljani.

Ko pa bi brutto dohodki presegli 10 milijonov 450.000 in ne dosegli 13.250.000 pa pripade elektrarnam poleg letnega zneska 3.850.000 vsakokratni del brutto dohodkov med zgoraj navedenima zneskoma. Ljubljana pa plača tudi v tem slučaju 1.850.000 v investicijski fond. Kakor hitro pa se letni brutto dohodki zvišajo nad 13.450.000, se od njih odbije 1.850.000 za investicijski fond, preostanek pa se deli med Ljubljano in elektrarnami po ključu 58:33% za elektrarno in 41:67% za Ljubljano, po natančno po istem ključu, kakor je dogovorjen med Falo in Mariborom. To pa vsled tega, ker bi prišli do nemogočega položaja, če bi bil v Mariboru tok dražji ali cenejši ko v Ljubljani.

Poleg tega so se nudile elektrarne obvezo, da dajo od 300 do 500 tisoč Din letno v fond za obrestovanje in amortizacijo investicij, ki bodo potrebne za izvrševanje priključkov bodočih konzumentov na ljubljansko omrežje, pod pogojem, da da Ljubljana enaki znesek. Ta fond bi se upravljal skupno, a je last Ljubljane.

Nadalje bi se elektrarne obvezale, da bodo Ljubljani dobavljale tok za industrijo po tako nizki ceni, ki bi bila dosežena kjerkoli v Dravski banovini. Ljubljanska elektrarna dobiva danes največ od toka za razsvetljavo, ki se ga prišteva med plemenite toke in ki je najdražji. Od tega toka bi dobila Ljubljana velike vsote, ki bi se pa zmanjšale pri vsaki novi priključitvi industrije, ker industrija ne prenese teh visokih cen. Če bi plačevala industrija tok po 80 par, potem bi dobila po ključu Ljubljana 41:67% brez vsakih stroškov, kot čisti dobiček. Dohodek elektrarnen pa bi se stalno manjšal in strokovnjaki so izračunali, da bi po 15 letih imele elektrarne zgubo.

A elektrarne so šle še dalje v svojih ponudbah. Če je Ljubljana mišljenja, da se misli iz velenjskega toka delati kupčijo, potem se Ljubljana vabi, da se udeleži teh »kupčij« in da pristopi kot kompanjon. Seveda pa bi si banovina ohranila vodstvo in enako naravno je, da bi v tem slučaju morala Ljubljana nositi tudi stroške. Ker pa hoče banovina pritegniti k elektrifikaciji vsa interesirana slovenska mesta, bi morala Ljubljana, če bi vzela vse proste deleže, odstopiti gotovo odstotek deležev drugim mestom; če pa Ljubljana ne bi vzela vseh deležev, potem bi banovina odstopila del svojih deležev novo pristopivšim občinam.

Vsi ti pogoji jasno dokazujejo, da so elektrarne v vsakem oziru upoštevale interese mesta Ljubljane in da so hotele skleniti z Ljubljano pogodbo, ki bi bila dobra za oba dela. Banovina je vendar interesirana na napredku Ljubljane in s tem, da bi dale elektrarne Ljubljani vsako potrebno množino električnega toka, naj bi se ta razvoj zasigural. Zato pa je naravnost znak pomanjkanja dobre volje, da se očita elektrarnam, ko da bi hotele izkoristiti Ljubljano. Takega namena ni in ga tudi biti ne more!

Stomilijonska izguba Ljubljane

o kateri se je govorilo na seji občinskega sveta, je proračunana neresno. Če se danes govori, da bi Ljubljana izgubila pri povišani produkciji od 10 do 15 milijonov KW ur sto milijonov, potem se namenoma preze, da sedanja elektrarna sploh ne more proizvajati te množine in bi se morala zgraditi nova elektrarna, ki bi za 10 tisoč KW veljala 40 milijonov Din. Teh 40 milijonov pa bi bilo treba obrestovati in amortizirati, da bi bila vsaka pocenitev toka izključena, potem se dozdevna izguba takoj spremeni v dobiček.

Ves ta račun s sto milijoni je samo tak, kakor če bi kdo dejal, da ima kuro, ki nese letno 300 jajc in bi vseh 300 jajc računal kot čisti dobiček, čisto pa prezr, kaj da kura poje in kaj da stane njeno vzdrževanje.

V interesu Ljubljane je, da pride do sodelovanja med njo in elektrarnami, prav tako pa je v interesu banovine, da pride do tega sodelovanja, ker moramo pač vsi Slovenci brez izjeme delati na tem, da izvedemo s složnim delom elektrifikacijo

Slovenije. In kranjske dež. elektrarne so se po tem načelu tudi ravnale in upoštevale v polni meri interes Ljubljane. To upoštevanje ljubljanskih interesov pa ji je bilo honorirano s tem, da so se pogajanja začela zavlačevati, da se ni sprejela kot podlaga za nadaljnje razgovore niti predlog Ljubljane same in da se ji je vrgel očitek, da bi imela Ljubljana od uresničitve predloga elektrarnen stomilijonsko izgubo!

Ali ni le prenaravno, če se zopet spomnimo na uvodoma citirane besede gosp. Orehka, da se pojavljajo enako predavanja in razpravljanja vedno takrat, kadar nekaterim nekaj ne gre v račun?

Mislimo pa, da so ti nekateri mnogo manj, kakor je vse prebivalstvo banovine in da morejo zato veljati le interesi banovine, ne pa teh posameznikov. Interesi prebivalstva banovine pa pravijo kategorično, da se mora elektrifikacija banovine

izvesti, ker je drugače gospodarska osamosvojitve Slovencev nemogoča. Izvesti pa mora elektrifikacijo banovina kot finančno najmočnejša enota, banovino pa morajo prtem podpirati vse občine in zlasti prestolica. Zakaj pa prestolica ne daje te podpore, zakaj noče Ljubljana sodelovati pri velikem programu elektrifikacije Slovenije?

Na to vprašanje pričakuje odgovor vsa slovenska javnost. Zakaj zavlačevati tako važno splošno zadevo, kakor je elektrifikacija, se pravi biti proti njej. Tu ni mogoče nobeno srednje stališče, tu je mogoče samo dvojce: za ali proti!

Ali bo res Ljubljana, ponosna prestolica Slovenije, ki se je vedno borila za gospodarsko osamosvojitve Slovenije in mora od nje pričakovati mnogo več, ko ostali kraji banovine — stala ob strani ali celo nasprotovala elektrifikaciji banovine?

Potrebne ugotovitve

Obč. svetnik dr. Ravniar nas naproša, da objavimo naslednje pojasnilo. Z ozirom na netočna poročila o razpravah na poslednji seji občinskega sveta ljubljanskega sem dolžan javnosti, da izpopolnim ta poročila. V razpravo o nujnem predlogu gospoda obč. svetnika Ivana Hribarja, naj se objavi sodba Upravnega sodišča v Celju, je posegel tudi g. župan. Izvajal je, da so bili izdatki za kopališče v Mednem potrebni in utemeljeni in da je za-nje glasoval ves gremij in tudi jaz kot član gremija. V repliki na ta izvajanja sem izjavil, da v tej debati ne gre zato, je li je bilo kopališče v Mednem potrebno ali ne. Potreba kopališča v Mednem je stvar naziranja; bil sem takrat tudi jaz za to in sem v gremiju brez ovinkov glasoval za nameravani izdatek. Toda v tej debati gre za to, da se približe formalne napake, ki so se dogajale tudi v tej zadevi. Če se je izdatek za kopališče v Mednem dovolil v gremiju, s tem še ni rečeno, da bi o tej stvari ne bilo treba sklepati tudi občinskemu svetu. Proti sklepu gremija je bila vložena pritožba na občinski svet, ki je pritožbo zavrnil. Zoper ta sklep je bila vložena pritožba na Upravno sodišče v Celju. Ta pritožba ni bila predložena, kakor bi bila morala biti, personalno-pravnemu odseku. Niti personalni-pravni odsek niti občinski svet nista zvedela, da je vložena pritožba, na katero je bilo odgovarjati. Upravno sodišče je potem izdalo sodbo. Tudi sodba ni bila predložena personalno-pravnemu odseku, da bi o njej sklepal ter eventualno občinskemu svetu predlagal, da se vloži pritožba na državni svet. Vložila se je pritožba na državni svet brez vednosti personalno-pravnega odseka in brez vednosti občinskega sveta. Pritožba

je bila, kakor se čuje — personalno-pravni odsek o tem tudi ni bil obveščen — a limitne zavrtna, ker ni bila pravilno ali o pravem času vložena. Kdo je to napako zakrivil, ne vem. Te velike formalne pogoške pribiti, je namen nujnega predloga. Stvar torej nikakor ni neresna kakor misli obč. svetnik dr. Fettich, ampak prav zelo resna, ker nam ta zadeva sama kaže, kako se posluje na magistratu, kaže na ves sistem, ki vlada na magistratu. Razen tega sem skromnega mnenja, da je omalovaževanje občinskega sveta, ko se mu do danes še ni predložila sodba, ki je izšla že 1. februarja t. l. Mislim, da ima občinski svet pravico, da zve za vsebino sodbe, prav tako, kakor ima to pravico vsa javnost.

V debati na interpelaciji obč. svetnika dr. Lukana sem izjavil, da se cela debata osredotočuje krog pogodbe, ki naj jo Mestna občina sklene z bansko upravo. Pri tem pa je značilno, da ta pogodba danes ni bila predložena občinskemu svetu, da bi se mogel seznaniti z nje vsebino, da je torej zadeva veliki večini občinskih svetnikov povsem tuja. Čuli smo danes samo enostransko kritiko te pogodbe in še to nepopolno ker se je iz pogodbe izrgalo samo poedine določbe ter jih enostransko kritiziralo. Ta debata ne bo podala objektivne slike, ker nimamo objektivnega referata, in mora vsled tega poteči brez stvarnega rezultata. Iz debate, kakor se danes vodi, si nihče ne more ustvariti jasne in pravilne sodbe. Zato rečem, da je vsa ta debata samo plusk v vodo, je brezplodna, razen če ste ž njo nameravali izvestno demonstracijo... Predlagam, da poda odsek na eni prvih sej izčrpen referat, ki naj potem izzove stvarno debato.

Sokolstvo

Javni nastop Sokola II v Ljubljani

Sokol II. v Ljubljani je priredil v nedeljo javno telovadbo na svojem letnem telovadišču na Prulah, ki je imela namen pokazati javnosti, kako vestno se je to društvo pripravilo za vsesokolski zlet v Beogradu. V zvezi z nastopom je društvo proslavilo tudi otvoritev novozgrajenega ličnega poslopja, ki služi za shrambo orodja in društvenega inventarja ter ima poleg tega sobico za društvene seje, za čitalnico in lepo urejeno slačilnico.

Dopoldan so se izvršile skušnje za proste vaje vseh oddelkov, na katerih so se popravili zadnji nedostatki.

Popoldansko javno telovadbo, kateri je pristojoval tudi zastopnik kr. banske uprave, zastopnik komandanta dravske divizije in mestne občine ljubljanske, nekoliko jugoslovanskih Sokolov iz Amerike ter mnogo drugih odličnih gostov, je otvoril ob 16. koncert vojaške godbe dravske divizije. Tudi vse točke javne telovadbe, ki je pričela ob 17. je spremljala vojaška godba pod vodstvom višjega kapelnika dr. Čerina.

Najprej so nastopili mladinski oddelki s prostimi vajami. Nastopi moške in ženske dece, kakor tudi moškega in ženskega naraščaja so bili jako dobri in so nam dokazali vestnost in marljivost društvenega vaditelstva. Sledeča točka, lahka in težka atletika vseh oddelkov, nam je pričala, da se pri Sokolu II. ne dela pogreška, ki je običajna pri številnih sokolskih društvih v pogledu teh panog. Naslednja točka so bile proste vaje članice za Beograd, ki so se izvajale odlično. Pri orodni telovadbi članstva in naraščaja smo se prepričali, da stoji Sokol II. na tako visoki stopnji, kot le malo naših sokolskih društev.

Posebno pohvalo zasluži na tem mestu vrsta moškega naraščaja na krogih. Da so ti naraščajniki izvrstni tudi v prostih vajah nam je pokazal sledeči nastop deveterice, ki je žela burni aplavz publike. Javno telovadbo so zaključili

člani s prostimi vajami za Beograd, katerim gre zaslužno priznanje, ker so izvajali to težavno sestavo zelo skladno in strumno.

Pri vseh oddelkih smo opazili od ustanovitve S. K. J. precejšen narastek in vzorno disciplino. Vsem oddelkom in njihovim vodnikom, posebnost pa neumornemu načelniku br. Trčku čestitam na tako lepem uspehu.

Po končani telovadbi se je razvila na telovadišču prosta zabava s tombolo in plesom, ki je trajala do polnoči.

Obisk na žalost ni bil tako velik, kot bi ga zaslužilo to agilno in marljivo društvo.

Trbovlje

Gasilno društvo Klek pri Trbovli bo tekom tega meseca dovršilo svoj novi, lični gasilski dom. Gasilsko društvo Klek, ki je bilo do nedavno le odsek gasilskega društva Trbovlje-trg, se je s 1. junijem, ko je imelo svoj ustanovni občni zbor, osamosvojilo. Točasnje šteje 30 članov. Načelnikom je bil izvoljen g. Zagar, poveljnikom g. Žerko, tajnikom g. Forte in blagajnikom g. Jordan. Odbor tvorijo sami agilni in delovni moške, ki bodo jamčili za prospeh društva, kar priča že okolnost, da be zgradba novega gasilskega doma, ki bi po stavbnem proračunu stala sigurno preko 70.000 Din faktično znašala veliko manjši znesek je v največji meri pripomogla osebnost delavnosti članstva in organizatorična marljivost odbora. Novi dom bodo blagoslovili dne 6. julija.

Murska Sobota

Za vinogradnike v Prekmurju. V petek, dne 20. t. m. se vršijo predavanja o vinogradnistvu s praktičnimi navodili o zelenem preceppljenju šmarnice po sledečem sporedu: 1. ob 7. uri zjutraj v Sebebovcih, 2. ob 10. uri dopoldne v Kančevcih, 3. ob 14. (2). uri popoldne na Selu. 4. ob 17. (5). uri popoldne ob glavni cesti Selo-Filovci na mestu, katerega naj sporazumno do ločijo župana občine Filovci in Bukovnica. — Za slučaj slabega vremena se vršijo predavanja v ponedeljek, dne 23. t. m. po istem sporedu.

Veliko zborovanje Jugoslov. gasilske zveze

Zanimiva poročila odbora - Priprave za veliki gasilski kongres

Ljubljana, 16. junija.

V dvorani Mestnega doma se je v nedeljo ob desetih dopoldne vršilo zborovanje Jugoslovanske gasilske zveze, katerega se je udeležilo prav lepo število delegatov posameznih gasilskih žup od zapadne meje do Prekmurja in Maribora. Med delegati je bilo opaziti mnogo starih gasilskih veteranov, ki so prvi pričeli gasilstvo organizirati ter se borili za slovenski poveljalni jezik, tako odločni Nace Merhar iz Dolenje vasi pri Ribnici.

Starosta JGZ g. Josip Turk je otvoril in vodil zborovanje, pozdravil je došle delegate, ki zastopajo 32 društev, dalje je pozdravil zastopnika banske uprave gosp. Kristana in tisk. Z velikimi ovacijami je bila na predsednikov predlog sprejeta ustanovna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru I. G. predsednik je v svojem poročilu kratko omenjal bližajoči se gasilski kongres, ki se bo vršil v prvih dneh meseca avgusta in ki ima ne samo za Ljubljano, marveč za celo našo državo velik pomen. Pozval je delegate, da skrbijo za časa kongresa za največjo disciplino med člani; kajti kongres je velepomemben in bodo mnogi znali ceniti prireditve.

G. Kristan je v imenu banske uprave pozdravil občni zbor ter se zahvalil za lep pozdrav staroste. Banska uprava zna ceniti to veliko humanitarno organizacijo. Kot nadzorstvena oblast posveča gasilstvu največjo pozornost. Želi organizaciji najlepše uspehe in zato kliče gasilstvu: »Na pomoč!«

Zvezin tajnik g. Pristovšek je podal prav obširno poročilo o delovanju in ualoga gasilske zveze. Sedaj je pri zvezi včlanjenih 675 društev. Glavna naloga zveze je ustanoviti gasilsko zavarovalnico, ki se žal še ni mogla oživitvoriti. Za zavarovalnico je zbran celotni material. Zaradi finančnih težkoč se zavarovalnica še ni mogla ustanoviti. JGZ je uvedla akcijo za postavitve spomenika organizatorju slovenskega gasilstva pok. Barletu. Zveza je naposled aktivno sodelovala pri ustanovitvi Državne gasilske zveze kraljevine Jugoslavije. Redne podpore društvom so bile letos nekoliko manjše. Zveza šteje 675 društev, od lani je napredovala za 31 društev, med drugimi so pristopila k Zvezi društva Maribor, Celje in Ptuj.

Po tajniškem poročilu je prevzel predsedstvo podstarosta gosp. Mušek, ki je občenemu zboru predlagal, da naj izvoli starosta g. Josipa Turka v znak priznanja njegovih zaslug za gasilstvo za častnega člana. Predlog je bil soglasno in z viharimi ovacijami g. Turku sprejet. Podstarosta g. Mušek je nato pripel gosp. Turku lepo častno kolajno. G. Turk se je zahvalil za izvolitev.

Po odobrenju blagajniškega poročila je g. Cerar iz Kamnika poročal o gasilski »Samopomoči«. Samopomoč je bila ustanovljena l. 1926. Predlagal je, da se odpravi obvezno zavarovanje ter uvede samo prostovoljno. Razvila se je nato prav živahna debata, katere rezultat je bil, da se naj vsak samo prostovoljno zavaruje. G. Klemenčič je nato poročal o literarnem odseku, ki izdaja »Gasilec« in gasilski koledar.

Gasilski kongres v Ljubljani.

G. Milko Hojan je nato podal prav zanimivo in izčrpno poročilo o vseh pripravah za vseslovanski gasilski kongres v Ljubljani. Priprave za kongres vodi poseben odbor, kateremu so pridruženi razni odseki, med drugimi tudi tehnični odsek. Do danes se je prijavilo na kongres 5640 gasilcev, od katerih pride v kroju 4400, v civilnih oblekah pa 1040. Za izvajanje vaj s sekiricami se je prijavilo 1068 članov. Odbor pogreša še od 200 društev prijave. Tehnični odsek vodi vežbanje gasilcev v raznih vajah, ki so po češkem vzoru sestavljene za javni nastop. Vaje se bodo izvajale na igrišču SK »Ilirije«, ki je dan JGZ prostor za 4. avgust popolnoma brezplačno na razpolago. Kapelnik delavske godbe »Zarja« mag. uradnik g. Dolinar je preskrbel k vajam primerne glasbene komade in note. Prvotno je JGZ namerala prirediti javni nastop na Stadionu ob Dunajski cesti, toda uprava Stadionu je zahtevala izredno visoko odškodnino. Veliko skrb je tehnični odbor posvetil tudi prireditvi Gasilnega društva v Laškem, ki je praznovalo 60 letnico svojega obstoja. Za nastop v Laškem se je prijavilo nad 700 gasilcev. Nastopa v Laškem se je udeležilo prav mnogo gasilcev iz vseh krajev,

celo iz cerkniške župe. Vaje s sekiricami so bile v Laškem izvedene razmeroma še prav dobro. Poleg vaj s sekiricami se pa bodo na kongresu izvajale tudi razne vaje z gasilskim orodjem. Za te vaje se bo porabilo članstvo in orodje društev ljubljanske gasilske župe. Na kongresu bodeta sodelovala tudi poklicno ljubljansko gasilstvo in samaritanski oddelek, ki ga vežba mestni fizik dr. Mavricij Rus. Javnega nastopa na kongresu se udeleži tudi ženski oddelek Gasilnega društva Djakovo.

G. Milko Hojan je prečital nato tudi poročilo predsednika kongresnega odbora g. Riharda Engelsbergerja, ki je te dni odšel v Belgijo kot delegat JGZ na gasilski kongres. Belgijski gasilci proslavljajo 100 letnico, odkar se je v Belgiji ustanovilo prvo gasilno društvo. Protektorat nad kongresom je prevzel Nj. Vel. kralj Aleksander I. Za kongres so zainteresirani člani kraljevske vlade. V kongresnih dneh se bo vršila na prostorih ljubljanskega velesejma velika gasilska razstava, na kateri bodo razstavile vse velike evropske trdnice razno gasilsko orodje in gasilske potrebščine. Poleg te razstave pa bo obenem velika umetniška razstava, na kateri razstavijo svoja dela vsi slovenski

umetniki. V posebnem paviljonu bodo razstavljeni zgodovinski predmeti, kot slike požarov, uniforme, stare in najstarejše brizgalne, kratko vse, kar priča o razvoju gasilstva. Kongresni odbor je sklenil podariti Nj. Vel. kralju soho »gasilec«. Je to v bron vilita 16 kg težka podoba gasilca, katero delo je izvršil eden najboljših čeških kiparjev.

Častni člani zveze.

Na predlog gosp. Sajovica odnosno gosp. Mežeka so bili za častne člane JGZ izvoljeni naslednji, za gasilstvo zaslužni gasilci: Jernej Vengust (Celje), Ludovik Mušek (Sv. Vid pri Ptuj), Fran Pristovšek (Ljubljana), Ivan Rus (Bled), Josip Arhar (Št. Vid nad Ljubljano), Ivan Rakoše (Straža pri Novem mestu), Konrad Gologranc (Gaberje pri Celju), Fran Lajovic (Litija), Fran Hanželič (Ormož) ter naposled stari sodelavec pokojnega Barleta in soustanovitelj Zveze g. Janko Hojan.

Ko je občni zbor absolutiral še nekatere točke dnevnega reda, ki so imele bolj interen značaj, je starosta g. Josip Turk lepo uspelo zborovanje zaključil s pozivom na delegate, da v svojih krajih skrbijo za čimvečjo disciplino med članstvom, da bo lahko kongres čim sijajneje uspel. Zahvalil se je novinarjem in zastopniku banske uprave s prošnjo, da naj še v bodoče banska uprava skrbi za naše gasilstvo.

Otvoritev mestnega kopališča na mariborskem otoku

Promet med mestom in otokom — Slavnostna otvoritev — Zakuska — Tekme in veselica

Maribor, 16. junija.

Središče vsega zanimanja je bila večeraj v Mariboru slavnostna otvoritev mestnega kopališča. Od ranega jutra do pozno v noč je bila Koroška cesta od Glavnega trga do ovinka nad Dravo ter do odepka zvezne ceste do otoka podobno najprometnejši velemestni ulici, saj jo je prevozilo preko 1000 vozil in prehodilo na tisoče pešcev.

Slovesna otvoritev sama se je pričela ob pol 11. uri dopoldne. Mestni župan g. dr. Alojzij Juvan je uvodoma pozdravil zastopnika vlade, okrožnega inspektorja g. dr. Schaubacha in vse ostale dostojanstvenike. V svojem nadaljnjem govoru je na kratko obrazložil historijat kopališča, ki ni nikaka pridobitna, ampak humanitarna naprava za dolga desetletja. Ob koncu se je zahvalil vsem, ki so si za gradnjo kopališča pridobili zasluge.

Okolica kopališča pa tudi kopališka naprava sama, sicer še ni urejena tako, kakor je projektirano, zgodilo pa se bo to čimprej. Tedaj bo kopališče ustanova, na katero bo Maribor lahko ponosen. Ob koncu svojega govora je še prečital brzojavko Nj. Vel. kralju Aleksandru I. in pozval navzoče, da mu vzkliknejo trikrat živijo. Godba društva »Drava« je na to zaigrala državno himno in kopališče je bilo otvoreno.

Kopalci in kopalke, posebno sportniki, ki so se zbrali iz Maribora, Ljubljane, Celja, Ptuja in od drugod, so skočili v veliki bazen in ga preplavali, napolnila pa sta se kmalu tudi bazena za neplavalce in za deco. Inž. Baran je ob tem času opisal povabljenim gostom, katerih je bilo okrog 180 tehnično stran kopaliških naprav, za tem se je pa pod tribuno upravnega poslopja vršila zakuska, ki jo je priredila mestna občina. Pri zakuski je prvi spregovoril podžupan dr. Franjo Lipold, ki se je ponovno zahvalil vsem, ki so pri gradnji kopališča fizično in moralno sodelovali. Obenem je prečital tudi brzojavno čestitko podbana Dravske banovine g. dr. Otmarja Pirkmayerja, ki je popoldne tudi osebno prišel na otok.

Istočasno so se v velikem bazenu vršile prve tekme gospodov in dam. Gospodje so tekmovali v dveh skupinah. V prvi skupini na daljavo 50 m v prsnem plavanju, odnesli so prvenstvo gg. Vilfan od »Primorja« in Turnšek in Žirovnik od »Ilirije«. V drugi skupini sta zmagala gg. Tuma od »Primorja« in Otruba od »Ilirije«. Pri damski tekmi na 50 m v prsnem plavanju so zmagale gg. Lampretova, Bradačeva in Fetičhova od »Ilirije«. V tekmi na 100 m v prsnem plavanju so bili prvi gg. Sever I. in Sever II. od »Ilirije« in Tome od »Primorja«. Pri tekmi gospodov v hrbtnem plavanju na 100 m so zmagali gg. Vilfan od »Primorja«, Žirovnik od »Ilirije« in Sturm od »Primorja«. V skokih so se odlikovali gg. Strnad, Čeršek, Žihel od »Ilirije« ter Dovečer od »Železničarja«.

Drudi del tekem se je vršil popoldne. Prva je bila tekma dam v prsnem plavanju za mariborske plavalke. Zmagnale so gospodične Ljubica Leskovarjeva, Lojzka Vadnavova in Dragica Firstova, vse od »Maribora«. V tekmi moških na 50 m v prsnem plavanju za mariborske plavalce so zmagnali gg. Janko Bertonec od »Mari-

borac in Hartlich od »Železničarja«. — Iz tehničnih vzrokov so pa izostale waterpolo igre.

Obisk na otoku je bil naravnost ogromen. Vstopnic je bilo prodanih nad 10 tisoč. Vedno znova so skoraj do večera prihajale trume ljudi in poleg Mariborčanov je bilo zelo veliko tudi gostov iz vse mariborske okolice in iz vse Slovenije.

Jubilej Katol. društva rokodelskih pomočnikov

V soboto in nedeljo je Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani proslavljalo 75letnico svojega obstoja. Društvo si na svoj način prizadeva, da skrbi za materialni, duševni in moralni napredek obrtnega narajanja, iz njegovega kroga so izšli industrijalet in podjetniki Zabkar, Bonač, Martinčič, Rojina, v njegovem dramatičnem odseku so se najprej večbali slovenski igralci Verovšek, Danilo, Nučič, Bukšek in drugi.

V soboto zvečer je društvo v dramskem gledališču vprizorilo Medvedovo tragedijo iz kmečkih uporov »Za pravdo in srce«, ki jo je posetil tudi ban ing. Sernee. Predstava je gladko potekla — človek je moral biti vesel, ko je videl, kako nerodni so ti igralci v plemiških sukajah in kako blizu so jim kmečke vloge. Nad vsemi lepa in dobra je bila Katarina (Kavčičeva), prav dobri kmečki postavi sta podala tudi Vrančič in Šešelj. Občinstvo je igralce poplačalo z mnogo cvetja.

V nedeljo dopoldne se je po maši, ki jo je opravil škof dr. G. Rožman, v dvorani Rokodelskega doma vršilo zborovanje, na katerem so govorili predsednik društva, kanonik Stroj, univ. prof. dr. Korošec in prof. dr. Rožič. Popoldne je društvo obiskalo grobove svojih umrlih predsednikov pri Sv. Krištofu. Zvečer sta se na vrtu Rokodelskega doma vršila koncert in prosta zabava.

Nedeljska kronika

Srednji promet na železnica. — Kopalna sezona na vrhuncu. — Huden pretep v gostilni.

Ljubljana, 16. junija.

Nedeljsko vrvenje in drvenje je bilo v znamenju hude vročine. Na železnica je bil srednji promet. V nedeljo je prvokrat vozil na dolenski progi izletniški vlak. Ta vlak vozi samo do Metlike. Prvotno sta generalna direkcija državnih železnic in prometno ministrstvo v Beogradu odredila, da veljajo izletniške karte le od izhodne do namembne postaje, dočim drugi izletniki, ki vstopajo v vmesnih postajah, nimajo pravice do polovične vožnje. Sedaj je pa odrejeno, da velja polovična vožnja od vsake postaje. Prvi dolenski izletniški vlak je bil še razmeroma prav dobro zaseden. S tem vlakom se je v nedeljo odpeljalo 135 izletnikov na Dolenjsko, vrnilo nilo pa se je z njim 185 ljudi.

V nedeljo ni bil razmeroma živahen promet na železnici. Iz Ljubljane se je na vse kraje odpeljalo celotno 7500 ljudi. Samo na Gorenjsko se je odpeljalo okoli 3000 ljudi.

Kopalna sezona je sedaj na vrhuncu. — Vsa prosta kopališča so nudila prav pestro in živo sliko kopalcev in brhkih kopal. Vsa znana kopališča so bila nabito polna. Lahko računamo, da se je večeraj kopalo na Savi, ob Ljubljani, Gradaščici in v Malem grabnu nad 20.000 kopalcev.

Nedeljsko življenje je drugače potekalo prav normalno. Bilo je več različnih prireditve. Noč je bila prav nemirna in pa burna. To kaže tudi kratek policijski raport, ki navaja mnoge aretacije zaradi pijanosti in mnoge prijave zaradi kaljenja nočnega miru. V Rožni dolini je po noči prišlo do hudega gostilniškega pretepa. V prijazni gostilni pri »Mostičku« so sedeli zidarji in delavci. Pri eni mizi skupina z brati Križman, pri drugi mizi pa brata Rojsa, 20 letni zidar France in 23 letni Josip. Začeli so se najprej prepirati in pretekati. Obkladali so se z raznimi psovkami, kakor »Neumni Slovenci« in »štajerski butelnik«. Naposled je vsem zavrela kri. — Skupina bratov Križman je navalila na oba Rojsa ter ju strahovito pretepla. France Rojs je dobil težje poškodbe na glavi ter je bil ves zalit s krvjo. Pretepu je napravil konec stražnik. Ta je obvestil reševalno postajo. Z rešilnim vozom so oba brata Rojsa prepeljali v javno bolnico. — Davi ob 5. je policija aretirala enega izmed napadalcev. Bil je na policiji zaslišan. Tajil je, da bi bil on udaril Rojsa.

Splošno je bila nedelja dan težjih nesreč. Značilno je, da ni prišlo do nikake avtomobilske nesreče, čeprav so na vse strani drveli avtomobili in motocikli.

Dramatična aretacija dveh vlomilcev

V soboto 14. t. m. je bila tukajšnja policija obveščena, da sta dne 12. t. m. v Prihovi pri Poljčanah vlomila v vinogradniško poslopje gospe Slavke Koropčeve in gospe Kristine Osojnikove dva mladeniča, 16letni E. Škrabl in 17letni Vilko Kaloh in odnesla iz poslopja gospe Koropčeve dve lovski puški, dve pištoli, municijo in druge predmete; iz poslopja gospe Osojnikove pa tudi dve lovski puški, moško obleko, zlato uro itd. Obna vlomilca sta bila nameščena tam kot vinogradniška delavca. Omenjenega dne, ko nikogar ni bilo doma, sta skozi streho vdrla najprej v eno in potem v drugo poslopje in izvršila tatvino. Vlom so opazili šele tisti dan in ker sta Škrabl in Kaloh izginila, je sum takoj padel na njiju. Zato se je odpravila skupina delavcev za njima proti Poljčanam. Delavci so oba vlomilca res našli, toda postavila sta se v bran, streljala sta na zasledovalce in potem v noči izginila v gozdu. Iz Poljčan sta se napotila po gozdovih dalje proti Mariboru, kamor sta prispela v petek zvečer. Ko je policija prejela obvestilo o njihovem prihodu, je Škrabl res kmalu našla na Tržaški cesti ter ga aretirala. Ta je pa izdal tudi Kaloha. Povedal je, da se skriva na trikotu med železniškimi progami na Pobrežju, bil je pa tako nagel, da je še ušel pred policijo čez progo na neko njivo, kjer si je ustrelil v sence. Kroglja mu je popolnoma prevrtala glavo, kljub temu pa je bil sprva še pri zavesti in je vsa dejanja priznal. V nezavest je padel šele v bolnici, kjer pa se je v nedeljo zopet zavedel, vendar pa je njegovo stanje obupno. Pri njem so našli tudi beležnico, kjer je napisal slovo sorodnikom in pripisal, da se ne bo dal aretirati, ampak da se bo rajši ustrelil.

Gledališče

Ljubljanska opera. Jutri v torek 17. t. m. se izvaja poslednje delo v seriji tedna domačih oper in sicer glasbena drama »Povratek«. Opero je komponiral Hatze, učenec velikega Mascagnija. Povratek ima dve dela, katere loči zelo efekten orkestralni intermezzo, vsebuje močno dramatično vsebino, podprt z glasbo širokih melodičnih linij, polno ognja in temperamenta. V glavnih partijah nastopijo: ga. Therry, ga. Kogojeva, gna Ramakova ter gg. Marček, Grba, Rumpel. — Nato sledi Ipvaca »Možiček«, ki je pri zadnji predstavi zelo ugaljal, ter Zajca »Svetovace«. Baletna slika v I. dejanju. Pantomimo in ples je naštetih plesni mojster g. Golovin. Dirigira g. Neffat. Predstava se vrši za abonma D pri izredno znižanih cenah. — V sredo se poje Leo Fallova »Dolarska princesa«, ki je obenem zadnja operetna predstava v tej sezoni. Zasedba običajna. Vrši se za abonma B.

Mariborsko gledališče.

Torek, 17. junija ob 20. uri »Bobrov kožuha« ab. B. Kuponi. Zadnjič.
Sreda, 18. junija ob 20. uri »Adieu Mimic« Izven. Poslovilni večer g. A. Harastoviča.
Četrtek, 19. junija. Zaprti.
Petek, 20. junija ob 20. uri »Baletni večer« članov ljubljanske opere ab. C.

Plujsko gledališče

Ponedeljek, 16. junija ob 20. uri »Na fronti sestre Žilve«. Gostovanje mariborske gledališča.

„Jugoslovan“

se naroča v Ljubljani v Gradišču 4 (poleg Nunske cerkve), telefon št. 30-68.

Brez
truda in muk
morete prati
perilo!

Schichtov Radion
pere sam varuje perilo!

Dnevne vesti

— Novi rektor ljubljanske univerze. Na večerajšnji seji univerzitetnega sveta je bil izvoljen za rektorja ljubljanske univerze za l. 1930./31. univ. prof. dr. Alfred Serko.

— Novice s francoske razstave v Narodnem domu. Časopisi so pred kratkim poročali o tragični smrti Julesa Pascina, ki ima razstavljena tri svoja dela tudi v Ljubljani; takoj po smrti sta bili dve risbi telegrafično umaknjeni iz prodaje. Nova serija akvarelov, risb, radirank itd. je pravkar prispela na razstavo in sicer interesantna glava Japonca Fouyite, izredna kolorirana radiranka Dufresnova, ujedenka Marije Laurencin, dva Picassa, suha igla Deraina, litografija Dufyja, dela Renoirja, Pissara, Fauconierja, Bouqueta in drugih, skupaj 27 listov, s čemer je grafični oddelek močno kvalitetno obogaten. — V Zagrebu so pokupili več umetnin in mnogo knjig; kupci so bili banovina, mestna občina in privatniki; pravkar je pa prišlo sporočilo, da je bila naknadno kupljena tudi (sedaj v Ljubljani razstavljena) Vlaminkova Cerkev; slika je namenjena za Strossmayerjevo galerijo.

— Sestanek slovenskih dijakov celjske gimnazije, ki so na tej položili med svetovno vojno in letom 1919. maturo ali bi morali v tem času maturirati, se vrši v letošnjih počitnicah in to ob priliki 10letnice maturo letnika 1920. Sestanek bo 6. septembra in 7. septembra t. l. v Celju. V Celju se je sestavil za to prireditev poseben pripravljalni odbor. V poštev prihajajočim tovarišim naj javijo svojo udeležbo in sporočilo do 8. junija t. l. svoje želje, tako glede dneva sestanka, kakor glede programa na naslov: dr. E. Mejak, odvetniški kandidat v Celju, Prešernova ulica.

— Ljubljanska drama na turneji. Sobotna splitska »Novo doba« je prinesla čez vso stran obsežen razgovor s prof. O. Šestom, vodjem turneje naših igralcev po Jugoslaviji. Prof. Šest pripoveduje med drugim: »Smoter te turneje je velik, v umetniškem in v nacionalnem pogledu: spoznavati se med seboj, zblíževati se, sodelovati, ustvarjati kulturno bogastvo jugoslovanskega. Moralni uspeh je bil povsod v resnici sijajen. Publika je razumela namen naše turneje. Podčrtati pa moram, da smo s prihodom v Primorje, a zlasti v Šibenik, ki ga ne bomo mogli pozabiti, prišli do popolnega uspeha in smo začutili novo atmosfero.« V Splitu so naši igralci v soboto, nedeljo in ponedeljek nastopili v »Vdovo Rošlino«, »Pohujšanjem« in »Bogovičevim« »Pustolovcem« pred vratice.

— Razpis upraviteljskega in petih učnih mest na tekstilni šoli v Kranju z nastopom v šolskem letu 1930./31. — Glej »Službene objave« na str. 8!

— Kongres gluhomemih v Zagrebu. Na pobudo znanega strokovnjaka za pouk gluhomemih g. Ivana Smoleta bodo sklicali meseca septembra t. l. v Zagreb jugoslovanski kongres gluhomemih. Namen kongresa je, združiti tudi gluho-neme, da si bodo poskušali zboljšati z organizacijo svoj gmetni položaj.

— Društvo stenografov v Zagrebu je sklenilo na svojem letošnjem obnem zboru, da bo letos na svečan način proslavilo 100letnico rojstva ustanovitelja hrvatske stenografije Frana Magdiča.

— Umeten ukrep proti motociklistom-divjakom. Klub motociklistov v Zagrebu je na svoji zadnji seji ponovno pozval svoje člane, naj vozijo po mestu po predpisih in naj ne povzročajo nepotrebnega kravalu. Klub sam bo oblasti prijavil vsakega motociklista, ki se ne bo strogo držal oblastnih naredb in predpisov.

— Uprava »Zborov« ponovno sporoča, da posamezni samospevi s spremljevanjem klavirja niso naprodaj kot so zborovske skladbe, ker bi pač vsak solist in ljubitelj petja bil lahko naročen na »Zborov«. Letna naročnina le 50 Din, pač nizka za bogato vsebino lista. Naročnikom, ki niso poravnali niti delne naročnine za letos, je uprava pošiljanje lista ustavila. Obnovite torej naročnino in pridobite »Zborov« novih naročnikov! — Uprava »Zborov«, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, Ljubljana.

— Gostovanje »Sočec« na Viču. Na Telovo, 19. t. m. ob 20. uri gostuje v Sokolskem domu dramska družina »Sočec« s Strindbergovo dramo v treh dejanjih »Očec«. Dramska družina »Sočec« je dosegla na vseh dosedanjih gostovanjih najboljši uspehi; zato se z zanimanjem pričakuje tudi gostovanje na Viču.

— Krojaški prirojevni tečaj v Novem mestu. Zavod PO Zbornice TOI priredi v Novem mestu tritedenski celodnevni prirojevni tečaj za krojače in sicer v času od 7. julija do 16. av-

gusta t. l. Pristojbina za tečaj znaša Din 100.—. Vsak udeleženec se mora prijaviti obenem s pošiljateljico zneska Din 100.— neposredno Zavodu Po Zbornice TOI v Ljubljani najkasneje do 25. junija t. l.

— Priprave za zagrebški jesenski velesejm so že v polnem teku. Sejem bo trajal od 1. do 22. septembra in ministrstvo je obiskovalcem sejma že dovolilo 50 odstotkov popusta za vozni listek. Za časa velesejma bo v Zagrebu tudi mednarodni kongres stavbenikov, na kar slovenske stavbenike opozarjamo.

— Vreme. Nastopila je doba hude letne vročine. Že tretji dan traja izredna vročina. Včeraj je bila v Ljubljani najvišja temperatura 29 C, najnižja pa 14 C. Barometer je včeraj ob 7. kazal: Ljubljana 763.2, Zagreb 761.6, Beograd 757.8, Sarajevo 759.5, Split 757.4, Rab 758.5 in Vis 757.7. Temperatura je včeraj znašala: Ljubljana 18, Zagreb 21, Beograd 20, Sarajevo 16, Split 27, Rab 27 in Vis 22. Najhujša vročina je v Dalmaciji. Deževalo je v Bosni in Hercegovini.

Ljubljana

■ Pogreb prof. Ivana Mazoveca. Včeraj popoldne je bil prav dostojen pogreb prof. Ivana Mazoveca. Pred hišo žalosti v Komenskega ulici so se zbrali pokojnikovi prijatelji, znanci, stanovski tovariši in predstavniki oblasti odnosno zastopniki raznih kulturnih, socialnih in drugih organizacij. Pevski zbor »Ljubljana« je pokojniku zapel več pesmi žalostink. Cerkvene obrede je ob asistenci duhovščine opravil šentpeterski župnik g. Ivan Petrič. Pogreba so se med drugimi udeležili ban dravske banovine inž. Dušan Serneč, bivši predsednik oblastnega odbora dr. Marko Natlačen, v polnem številu proforski zbor državne realke z direktorjem g. Mazijem na čelu ter vsi razredi realke. Pogreb je bil jako veličasten. Ivan Mazovec naj v miru počiva!

■ Žegnanje v Trnovem! Pevsko društvo Krakovo-Trnovo priredi kakor običajno tudi letos »Veliko vrtno veselico« dne 29. t. m. na vrtnih prostorih gostilne »Kolezija« (pri Pelcu), na kar že vnaprej opozarja prijatelje društva.

■ Zvijaka pri lastne stvari. Učenka Berta Saksida, stanujoča na Poljanski cesti, je nedavno našla ročno torbico iz sivega usnja z 20 Din gotovine. Torbico je bil izgubil mesarski mojster Anton Zajc z Viča. Pri Saksidovi pa se je pozneje zglasil okoli 30 let star neznan možki, ki je trdil, da je on izgubil torbico. Saksidovi so mu verjeli in izročili torbico.

■ Aretacije. Od nedelje do včeraj popoldne je policija aretirala 5 oseb zaradi raznih deliktov. Aretiran je bil Miha Štremfel zaradi splošnega suma, dalje Vid Križman zaradi težke telesne poškodbe, neki mladenič zaradi tatvine in dve drugi osebi zaradi pijanosti.

■ Policijske prijave. Zanimivo je, da od sobote do včeraj ni bila v Ljubljani izvršena nobena tatvina. Policiji je bila prijavljena samo ena poneverba, 880 Din, v škodo Zor Franceta. Nedelja je bila splošno mirna. Policiji je bilo 6 oseb prijavljenih zaradi kaljenja nočnega miru in nedostojnega vedenja, 2 osebi zaradi hoje po železnici, 6 kršitev uredbe o odpiranju in zapiranju obratov, 2 prekrška avtopredpisov in 4 prekrški cestnopolijskega reda.

■ Tatvina kolesa. V soboto dopoldne je bilo iz veže hiše št. 30 na Dunajski cesti ukradeno moško, črnoleskano kolo, vredno 2050 dinarjev. Kolo je bilo znamke »Aiglon« s tovarniško številko 390.764. Kolo je bilo last g. Mirka Polaka.

Maribor

m Razglasitev vojaškega razporeda. Po naredbi poveljnika dravske divizijske oblasti in po navodilih poveljstva mariborskega vojaškega okrožja odreja mestni magistrat: Kakor prejšnja leta se bo tudi letos vršila razglasitev vojaškega razporeda za vse v Mariboru biva-joče vojaške obveznike, in sicer v nedeljo 22. in v nedeljo 29. junija od 7. ure zjutraj dalje na vežbališču na Teznu. Te razglasitve vojaškega razporeda se morajo udeležiti vsi vojaški obvezniki letnikov 1880. do 1909., vsi začasni invalidi in vsi oni rezervni častniki bivše Avstro-Ogrske, ki še niso bili sprejeti v našo vojsko. Te dolžnosti pa so oproščeni vsi rezervni častniki naše vojske, vsi duhovniki, vsi stalno nesposobni, vsi stalni invalidi, vsi težko bolni, ki pa bodo niorali to dokazati z zdravniškim spričevalom, vsi zelo nujno zadržani, kar bodo morali uradno

dokazati in vsi vojaški obvezniki, ki so sicer v Maribor pristojni, pa biva izven njega in jim bo razpored javljen pisмено. K razglasitvi vojaškega razporeda se dalje morajo javiti tudi vsi dajavci živine, vozil in drugih prenosljivih sredstev, neoziraje se na starost, toda brez živine in vozil. Vsak obveznik mora prinesiti s seboj vojaško knjižico, kako drugo vojaško listino ali vsaj domovnico. Dajavci živine pa vojaške živinske liste. Za one obveznike, ki se ne morejo udeležiti prve razglasitve razporeda, je določena nedelja 19. junija. Ob tej priliki bodo vozili iz mesta do Tezna mestni autobusi od 7. do 18. ure.

m Komisija mestne občine za izbiro dece za počitniške kolonije je na svoji seji dne 12. t. m. izbrala na predlog mestnega socialno-političnega urada 148 v Maribor pristojnih otrok, za katere bo mestna občina mariborska v celoti ali delno krila vzdrževalne stroške v počitniških kolonijah na Pohorju in na morju. V ta namen bo izdala 80.000 dinarjev, predvidenih v proračunu za leto 1930.

m Legitimacije za Beograd. Legitimacije za četrtinsko vožnjo v Beograd na vsesokolski zlet so prispale in se dobijo v društveni sobi Sokola v Narodnem domu vsrdo 18. t. m. od 18. do 19. ure.

m Poziv županstva starišem. V našem mestu se že nekaj let pojavlja škrlatica. Ta precej močna epidemija nas sili k opreznosti in podvzeti moramo prav vse, da zmanjšamo število pojavov škrlatice. Mestni fizikat odreja vedno pri pojavih te bolezni izolacijo, karanteno in desinfekcijo, toda kljub tem strogim odredbam ni opaziti kakšnega padanja škrlatice v našem mestu. Zaradi tega pozivlja županstvo javnost, da se posluži radikalnega in uspešnega sredstva proti škrlatici in to je cepljenje. Cepljenje izvrsuje Zdravstveni dom v Mariboru, Koroševa ulica 3 proti malenkostni odškodnini, za manj premožne pa tudi brezplačno.

m Vinska razstava. V soboto je imel glavni odbor vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru svojo redno sejo, na kateri je sklenil prirediti konec aprila prihodnjega leta v Mariboru veliko vinsko razstavo za vso banovino.

m Pretlakovanje Aleksandrove ceste. Na severni strani Aleksandrove ceste pri frančiškanski cerkvi je te dni pričela mestna občina s pretlakovanjem. Namesto prejšnjih okroglih kamnov pridejo velike granitne kocke. Ko bo pretlakovanje gotovo, se bodo tja preselili izvoščki, ki stoje sedaj pred Scherbaumovimi paviljoni na Trgu svobode.

m Požar na Pobrežju. Danes v ponedeljek ob 6.30 zjutraj je nenadoma pričelo goreti neko stransko poslopje na Pobrežju, katero je last posestnikov Zatočnika in Živka. Pozvana je bila požarna bramba, ki je ogenj pogasila in obvarovala tudi sosednja poslopja, ki so bila že v veliki nevarnosti.

m Otrok pod avtomobilom. V nedeljo popoldne je šofer pivovarne Union, ki je s tovornim avtomobilom razvažal pivo, povozil v Ciril-Metodovi ulici v Studenih 2letno dekletce rod-bine Majcenovičeve. Detetu je avto zlomil levo nogo in teško poškodoval levo roko. Otroka so prepeljali v bolnico.

m Smrtina nesreča. Danes, v ponedeljek popoldne, so ob veliki udeležbi Primorcev pokopali na mestnem pokopališču na Pobrežju 55letnega Karla Koršiča, sadnega trgovca na Aleksandrovi cesti, ki je v soboto na nekem vrtu v Strossmayerjevi ulici padel s črešnje in se pobil.

Celje

* O pomenu in značaju Sokola kraljevine Jugoslavije nekateri celjski podjetniki niso menda še dovolj podučeni. Sicer se namreč ne bi moglo zgoditi, da neki obrtnik, katerega obratovalnica je bila v nedeljo dopoldan odprta, ni pustil svoje nastavljenke Sokolice k dopoldanskim skušnjam in k povorki, za popoldanski javni nastop in veselico pa je vsem svojim nastavljenkam prepovedal udeležbo.

* Umrlj so v celjski javni bolnici 14. t. m. Voh Filip 49letni posestnik iz Podloga pri Sv. Petru v Savinjski dolini ter Bitene Josip 31letni pastorek posestnice Katarine Bebernak v Levcu. Dne 15. t. m. je umrl Skoberne Anton 44letni kočar iz Zuzma pri Zidanem mostu.

* Trgovina z belim blagom? Neka Filipina M. iz Ponikve je žitla v nekem listu oglas, ki ponuja dekletom brezplačen pouk v petju in sviranju tamburice. Pisala je na šifro tega oglasa in prejela odgovor od »kapelnika turške kafane« v Bjelovaru, kjer pravi, naj pride v Bjelovar; učila se bo petja in tamburice, povrh pa bo še dobila 300 Din mesečne plače.

Dekle se je res odločilo za to sijajno »ponudbo« in se odpravilo od doma. V Celju pa je Filipina še obiskala svojega strica g. K. v Aleksandrovi ulici, ki je pa zažel takoj nekaj sumiti in je vso zadevo prijavil na policijo.

* Požar v Veliki Pirešici. V petek zvečer okrog 10. je začelo goreti pri posestniku Francu Cokanu v Veliki Pirešici. Štiri minute po požarnem alarmu so se celjski gasilci s svojim avtomobilom odpeljali na mesto požara. Na kraj požara so prihiteli tudi žalski in gabelski gasilci. Gašenje pa je bilo radi pomanjkanja vode zelo otežkočeno. Zgorelo je malone vse, hiša in gospodarsko poslopje.

* Tatinska prijateljica. 23letna služkinja Ana F. ter njena enakostara prijateljica Elizabeta J. sta bili nedavno aretirani radi suma tatvine. Elizabeto so pridržali v zaporu. Ana pa so izpustili, ker ji niso mogli ničesar dokazati. Ana je pa od Elizabete v zaporu zvedela, da ima ta pri neki znanki v Razlagovi ulici shranjeno obleko. Čim je bila prosta, je šla k tej ženski in ji izvalila 700 Din vredno obleko svoje prijateljice.

* Zopet kolesa. Posestnik Franc Sorn je na dvorišču svoje hiše na Ljubljanski cesti 16 v soboto zvečer našel moško kolo št. 34.932. Iste-ga dne je bilo Maksu Westenu iz Gaberja ukradeno kolo, ki ga je naslonil na zid hotela Skoberne na Ljubljanski cesti.

* Na povratku iz prisilne delavnice onemogla. Ko je v petek zvečer pripeljal ljubljanski potniški vlak na celjsko postajo, se je v vagonu nenadoma onesvestila neka bledolčna ženska. Spravili so jo v bolnico, kjer se je šele po daljšem času zavedla. Ženska je prišla iz Begunj, kjer je bila pet let v prisilni delavnici. Na povratku domov pa ji je postalo slabo. V nedeljo je že toliko okrevala, da se je peljala naprej.

Novo mesto

Vojaški nabori v novomeškem srezu so bili končani v sredo v Zužemberku. Pregledan je bil 1001 nabornik, potrjenih od teh je 523, to je dobrih 52%. Na vse tri sodne okraje novomeškega sreza se porazdele sledeče: Sodni okraj Novo mesto: Pregledanih 585, sposobnih 310, od teh le v šmihelsko-stopiški občini točno 100. — Sodni okraj Trebnje: Pregledanih 144, sposobnih 81. — Sodni okraj Zužemberk: Pregledanih 272, sposobnih 132.

Vesela trojica. Na študijskem potovanju so se mudili v soboto in nedeljo v našem mestu trije podjetni nemški visokošolci. Sredi ceste so napravili pravcati koncert z godbo in petjem. Na ta način si pomagajo dalje. V Jugoslavijo so pripotovali preko Čehoslovaške in Avstrije do Tržiča, od tam so pa šli na Bled in nazaj čez Kranj v Ljubljano in dalje v Novo mesto.

Tatvina. Sodniku Viktorju Durinju je v soboto dopoldne neki potepuh iz predsobe izmaknil svojo nov suknjico.

Oglasne deske so novost za Novo mesto. Doslej so mazali le ogle in hiše so bile čudno pisane. Neko oglasno podjetje iz Ljubljane pa je oskrbelo sedaj po svojem zastopniku 14 desk in 1 kiosk. Odslej se sme plakirati le na one deske in nikjer drugod.

Javna dražba zaplenjenega orožja se vrši v poslopju sreskega načelnštva v Novem mestu 24. junija ob 9. uri dopoldne. Licitirati sme le oni, ki se že pred početkom izkaže z orožnim listom in z dovoljenjem za nabavo novega (zdrženega) orožja.

Učiteljsko društvo za novomeški in trebanjski sodni okraj je zborovalo v soboto 14. t. m. na Čatežu pod Zaplalom. Zbralo se je 32 učitelje v tamošnji osnovni šoli. Učitelj Fr. Zukovec je izbrno poročal o kmetsko-nadaljevalnem šolstvu pri nas, v Č. S. R. in na Francoskem. Referent za kmetsko-nadaljevalno šolstvo pri bankski upravi v Ljubljani Jože Krošl, je opozarjal še na učni program, na pravilnik in na načrte za bližnjo bodočnost, da se čim bolj dvigne tudi pri nas kmetsko-nadaljevalno in gospodinjko-nadaljevalno šolstvo.

Razporedi pridobnine za davčno leto 1930 so razgrnjeni pri davčni upravi v Novem mestu na vpogled v času od 16. junija do vstetega 23. junija t. l.

Cerknica

Pod voz je prišel. 15letni Lojze Ponikvar je peljal s konji iz Raketa v Cerknico 1200 kg težak voz, naložen z moko. Pri Podskrajniku mu je zdrsilna vreča moke na tla. Lojze jo je hotel vzdigniti, a tedaj so se splašili konji in Lojze je prišel pod voz. Po srečnem naključju mu je šel voz samo čez stopalo desne noge. Ostal je v domači oskrbi.

Ali je to napredek? Ako se pelješ z avtomobilom k Cerkniškemu jezeru, boš do vasi Jezera še nekako zadovoljen, ampak potem naprej se prične pravi križev pot. Tak križev pot, da ga še končati ne moreš. Najprej te pozdravi skozi vas Jezero strašno razorana cesta. Ko se ti je že pošteno pretresel želodec, te preseneti zadnja postaja, da se moraš na sredi ceste ustaviti. Pred seboj boš zagledal na sredi ceste kupe kamenja, oziroma skal. Tako ne moreš ne po sredi, ne na levo, ne na desno. Drugega ti ne kaže kot peš do jezera, ali pa z avtom nazaj. To je treba urediti.

Ljutomer

Požar. V soboto zvečer, dne 14. t. m. okrog 11. ure se je pojavil ogenj na poslopju posestnika Kranjca v Noršinih pri Ljutomeru, ki je upepelil poslopje stanovanjske hiše deloma, popolnoma pa je zgorelo gospodarsko poslopje in hlevi ter 1 krava in 1 bik. Vzrok ognja še ni pojasnjen. Požarniki iz Ljutomera so bili nemudoma na licu mesta z svojo motorno brizgalno in se jim je zahvaliti, da se je ogenj lokaliziral. Škoda je precej velika toda, žali-bog je bilo zavarovano le za 25.000 dinarjev.

Spoštuj nedelje in praznike

Ta zapoved se v naših modernih časih mnogo krši. In ni mogoče drugače. Če obstoji bistvo spoštovanja zapovedanih praznikov med drugim tudi v tem, da se ne vršijo ob takih dnevih »hlapevska« dela, potem bi stalo dandanes glede gornje zapovedi precej slabo. Moderna tehnika je obdarovala človeštvo z nešteti napravami in obrati, ki zahtevajo zdržno in ne prestanjo delo, tako da ne morejo biti izvzeti niti največji prazniki ter so postali v tem pogledu delavniki kot vsi navadni dnevi. Cerkev je v skladu z novimi potrebami dovolila najliberalnejše olajšave.

Dočim so hlapčevska dela po naših naziranjih le malo v skladu s pravim praznovanjem verskih praznikov, se pa na drugi strani ne upira našemu verskemu čustvovanju, ako se prazniki porablajo za zabavo in razvedrilo. Ker smo pred Bogom vsi enaki, velja to glede princev v enaki meri

kot glede navadnih zemljanov. Nič čudnega torej, da je n. pr. angleški prestolonaslednik eno zadnjih nedelj pridno igral golf. Toda waleški princ se je motil, če je mislil, da bo šlo to kar tako mimo. Skupina mladih puritancev iz Cardiffa se je smatrala za poklicano, da pove princu, kar mu gre, ker se je pregrešil — po njenem mnenju — proti zapovedanemu spoštovanju nedelje. In poslali so mladi puritanci prestolonasledniku to-le brzovjavo:

»Pripominjamo prav spoštljivo, da bi Vaše Visočanstvo dajalo bolj vzvišen zgled svojim lojalnim bodočim podložnikom, če bi v bodoče ne dajali več potuhte glede onečanja nedelje.«

Ako se pomisli, kakšno moč in veljavo ima v Angliji »public opinion« — javno mnenje, potem je skoro gotovo, da si bo waleški princ to zapomnil in da najbrže ob nedeljah ne bo več igral golfa.

Nesreča na morju

Prejšnji teden se je zgodila huda nesreča v ameriških vodah. Ameriška petrolejska ladja se je zadelala spričo megle v potniški parnik, se razbila in potopila in ž njo je utonilo 58 ljudi.

Ob 5. popoldne je potniški parnik »Fairfax« odrinil iz Baltimora. S težavo se je rinil skozi gosto meglo. Zorniki, bilo jih je čez 70, so se zatekli pod krov. Ze dve uri so bili na poti, megle ni bilo ne konca ne kraja. Čudno počasi sta potekali te dve uri. Do Bostona pa ni bilo več daleč.

Nenadoma močan sunek, vsa ladja se je zamajala. In takoj nato silna eksplozija. »Fairfax«, ki je sicer vozil le s polovično brzino, se je z vso silo globoko zaril v petrolejsko ladjo »Grecian« in jo razčesnil v dve polovici. »Grecian« je bila polna petroleja, ki se je mahoma vnel. Vse morje je zagorelo in kot ognjena ploha se je vsulo na ladjo peneče se vodovje, ki ga je zagnal visoko v meglo silen sunek.

Minuto za tem so izginili ostanki petrolejske ladje v žrelu gorečih valov in ž njo vseh 40 moč posadke.

Častnik Cunnel je še videl, kako so plameni zajeli 18 ljudi, enajst mornarjev in sedem potnikov, med njimi štiri ženske. V svojem strahu in blazni zbeganosti so se vrgli ljudje v morje, v njegove goreče valove, potem pa so zajeli žrtve plameni in gost dušljiv dim.

Mornarji so planili k čolnom, toda morje je gorelo. Tedaj so se obrnili in zaprli vsa vrata in vsa okna, da rešijo ljudi vsaj pred dimom. Na poveljniškem mostu je ležala ženska brez zavesti. Mornar je skočil do nje, jo skušal dvigniti, pa je omagal in ž njo vred padel in izginil v plamenih.

Plameni so bili tako silni, da se je v njih raztalila celo antena brezžične brzovjavne postaje. Zadnja nada je izginila, zadnji klic na pomoč je v sredi utihnil.

Tedaj se je prikazal iz megle parnik »Glocester«, ki je tri ure za »Fairfaxom« odrinil iz Baltimora. Medpotoma je ujel kriko na pomoč in pospešil svojo hitrost. Mornarji in potniki na njem so prijeli brizgalnice in gasili gorečo ladjo, obenem so reševali ž nje potnike in mornarje.

Na pomolu v Bostonu se je medtem zbralo vse polno zdravnikov in rešilnih avto-

mobilov. Za njimi pa se je gnetlo ljudstvo in zijalo v plamene, iz katerih so se trgali kriki pol blaznih žena in otrok. Vse naokrog pa je bila tema.

Na »Glocester« so med tem odgovarjali rešeni potniki in mornarji na kapetanove pozive, 58 ljudi pa se ni več odzvalo.

„Poklic brezposelnih“

Eno izmed najtežjih vprašanj, kar so jih kdaj imeli rešiti krmiljarji angleškega svetovnega carstva, je vprašanje brezposelnih. Brezposelnih delavcev je že nekaj časa dosledno vedno več. V predzadnji objavljeni statistiki o tem socialnem zlu je stalo, da se je število teh nesrečnikov v primeri s prejšnjim tednom povečalo za 10.000, a zadnje poročilo beleži zopet povečanje za novih 5.000. Vseh brezposelnih je bilo po tem poročilu v začetku tega meseca 1 milijon 775.100. Med temi je 1.274.900 moških, 43.800 dečkov, 415.000 žensk in 41.400 dekl.

Kot znano, dobivajo angleški brezposelni delavci stalne podpore, ki so razmeroma precej izdatne. Obtoja tudi »brezposelna politika«, ki se ravna po stališču, katero zavzema ta ali ona stranka glede vprašanja podpor brezposelnim. So tudi taki ljudje, ki vidijo v podpiranju brezposelnosti enega izmed glavnih vzrokov dejstvu, da se brezposelnost tako grozno širi in da se ne more najti noben izhod iz te nadloge. Ker je brezposelnemu delavcu zagotovljena precejšnja podpora — modrujejo taki politiki — nima delavec, ki postane enkrat brezposeln, nikakega pravega interesa, predvsem ne prave sile, da bi si skušal najti novo delo. Najudobnejše je marveč zanj, da spremeni svoj poklic, t. j. da postane trajno brezposeln, da preide v poklic brezposelnosti, kateri da se navse zadnje vendar nekoliko rentira, ker je tudi ta poklic združen z gotovimi prejemki.

K sreči so taki glasovi le osamljeni, a je zanimivo zabeležiti med tolikimi stališči glede tega vprašanja tudi to naziranje, ker se je tudi javno zastopalo. Med resnejšimi naziranjimi o vzrokih angleške brezposelnosti pa se najbolj ventilira ono, po katerem je glavni vzrok v nazadovanju angleške industrije, namreč v nazadovanju po svojem obsegu. A tudi ti resnejši socialni politiki valijo krivdo za to nazadovanje, krčenje in

zapiranje obratov zopet na delavstva drugih držav, češ da dela za neznatne mezde in s tem omogoča industriji drugih dežel: da izpodriva povsod angleške izdelke, drugi pa na angleško delavstvo, ki vztraja pri današnjih visokih plačah ter s tem še poostreje konkurenco delavstva drugih držav. Po mnenju teh je torej edini izhod iz krize brezposelnih v zelo občutnem znižanju delavskih mezd v Angliji, in sicer v toliki meri, da se njihovi prejemki izenačijo s prejemki delavcev po drugih industrijskih državah Evrope.

V enem pogledu pa se vendar da v Angliji prav resno govoriti o »poklicu brezposelnosti«. Nikjer na svetu se menda ne spoštuje profesija tako dosledno kot v Angliji. Če pride delavec kake stroke ob svoje delo, se ne bo menda nikdar odločil, da se loti kakega drugega posla. In to dejstvo poostreje sedanjo angleško socialno krizo v zelo znatni meri, ker je brezposeln delavec vsled omenjenega profesionalnega ekskluzivizma gotovo nesorazmerno bolj nespособen za zaslužek nego njegov tovariš po drugih evropskih državah. V tem pa je gotovo treba videti enega izmed psiholoških momentov, ki lahko precej pripomorejo k temu, da se začasna brezposelnost čisto rada spremeni v trajni »poklic«.

Nekaj podobnega velja pač tudi glede rešitve, ki se hoče videti v izseljevanju. Čudno je zares, da se v angleškem carstvu, ki obsega pol sveta, ne najde mesta za okoli 2 milijona ljudi, ki se morajo potepati brez posla po angleških mestih! Tudi tu izgleda, da je posebna vzgoja, ki je je deležen, vzela angleškemu delavcu vsako pravo kolonizacijsko sposobnost. In tudi v tem je brez dvoma eden izmed momentov, ki dela krizo mnogo težjo, nego bi sicer bila.

Dunajski svečani tedni

Vsako leto že nekaj časa prirejajo Dunajčanje v poletnem času svoje — Festwochen, svečane tedne. Morda je malokje toliko predpogojev za prireditve v velikem obsegu, kakor ravno na Dunaju, kar naj privlači od blizu in daleč iz tujine goste semkaj. — In to se tudi dogaja v večji ali manjši meri.

Za letošnje svečane tedne so sestavili velik program, ki nudi denarnim tujcem obilo užitka. Vsa gledališča delajo s polno paro in z najboljšim osebjem, pa tudi z zvišanimi cenami, ki so itak jako visoke. Često za najdražji ljubljanski sedež ne dobe tukaj niti stojsča.

Koncerti v obeh velikih dvoranah so res prvovrstni in svetovne veljave. Poleg teh je veliko manjših. — Ogromne so koncertne in pevske prireditve na prostem. V sredo 11. t. m. je n. pr. nastopilo pred mestno hišo — Rathausom — točno 6000 pevcev na počast srednjeveškega pevca Walter von der Vogelweide.

V sredo je bilo že drugo sijajno razsvetljenje Ringa in nekaterih slovečih zgradb, kakor Rathaus, parlament, opera, cerkev sv. Karla, veličastni vodomet na Schwarzenbergplatzu. Vsaka teh razsvetjav je v drugačnem obsegu in stilu. — Na take večere je gotovo pol milijona ljudi na Ringu. Pomislite: da so vsi prebivalci bivše Kranjske nekje skupaj na razmeroma stisnjem prostoru, kaka gnječa, kake nevarnosti. Toda dunajska policija zna svoj posel. Na tak večer je n. pr. izključeno, da se ljudje srečujejo, da bi hodili drug proti

drugemu. Ampak vrejeno je tako, da stoje po sredi Ringa redarji, a ljudje hodijo na notranji strani Ringa v smeri od opere proti Rathausu, na zunanji pa nasprotno. Niti najmanjšega incidenta niso zaznamenovali.

Stari avtomobili in avtomobilске nesreče

Udruženje avtomobilistov v Newyorku je izdalo zanimivo poročilo, iz katerega je razvidno, da je 15 odstotkov vseh avtomobilskih nezgod treba pripisati na rovaš starim, potrim motorjem. V nekaterih državah ameriške Unije je predpisano, da morajo dati lastniki avtomobilov svoje motorje pregledati vsake tri mesece in potem dobe potrdilo o pregledu in o stanju motorja. Udruženje avtomobilistov v Newyorku zahteva, naj se ta zakon razširi na vse Zedinjene države. Kupčija s starimi, obrabljenimi avtomobili v Zedinjenih državah zelo cvete, a taki avtomobili so nesreča za vse, če pridejo v roke nevedčih ljudi.

Kako javljajo rezultate konjskih dirk v Angliji?

Angleška pošta uprava je tudi letos ukrenila vse potrebno, da zvedo v Angliji po vseh krajih, kjerkoli prebivajo, čim prej za rezultate znamenite konjske dirke v Epsomu. Veliko vlogo v prenosu vesti je igrala seveda brezžična telegrafija in telefonija. Za zmago konja Age-khana so zvedeli v 3 sekundah v Singaporu in v Kairi, v 16 sekundah pa v Buenos-Airesu in v Rio de Janeiro, v 20 sekundah pa v Sangaju in v Kalkuti. V Avstraliji in na Japonskem pa so zvedeli za rezultat v 30 sekundah.

Bivši egiptovski kedive Albas-Hilmi v Zagrebu

Pretekli petek je obiskal Zagreb bivši egiptovski kedive Albas-Hilmi. V Zagreb se je pripeljal v spremstvu svojih dveh žen iz Splita, nastanil pa se je v hotelu »Esplanade«.

Komaj pa je kedive vstopil v hotel, je že spoznal vratarja Nikolo Vukašinovića, ki je bil prej zaposlen kot hotelski vratar v Carigradu. Kedive je stopil k vratarju in ga vprašal: »Kaj me več ne poznate? Iz hotela Perapalace v Carigradu?« Nato se je tudi vratar spomnil na visokega gospoda in ga prijazno pozdravil. Kedive je stisnil svojemu staremu znancu cekin v roko. Tudi ravnatelj hotela je kmalu spoznal visokega gosta, ki ga pozna tudi iz Carigrada.

V hotelu je obiskal visokega gospoda sotrudnik zagrebskega »Morgenblatta«. Ta opisuje kediva kot markantno osebnost, ki biva stalno v Parizu in se nosi čisto po evropsko. Albas-Hilmi je časnikarju omenil, da bo prišel na jesen zopet za dva do tri dni v Zagreb, ki mu je zelo všeč. A tudi o svojem bivanju v Dalmaciji se je izrazil jako ugodno.

Iz Zagreba se je Albas-Hilmi odpeljal v soboto preko Ljubljane v Pariz.

Sirite „Jugoslovana“!

7

»Je li ta vzorec po vašem okusu, gospod Camelin?«

Camelin ni bil zmožen, da bi nekaj hlinil. In ljubezen, ki mu je razvnela pogum, je še podžigala njegovo iskrenost.

»Zelo spretno vezete, grajanka, toda, ako hočete, da vam povem, vzorec, ki so vam ga narisali, ni dovolj preprost, dovolj gol, in diši po okusu, ki je vse predolgo vladal na Francoskem v umetnosti okraševanja blaga, pohištva in stenskih rezbarij; ti vozli in ti venci spominjajo na drobni, malenkostni slog, ki je bil priljubljen za časa tirana. Okus se preraja. Toda, joj! poseči moramo daleč nazaj. Za časa brezstidnega Ludovika XV. je imela dekoracija nekaj kitajskega na sebi. Delali so komode z velikimi trebui, z upognjenimi, nakaznimi ročaji, ki niso za drugo nego za na ogenj, da si domoljubi ž njimi zakurijo; samo preprostost je lepa. Vrniti se treba k antiki. David riše postelje in naslonjače po etruških vazah in po herkulanskih slikah.«

»Videla sem že te postelje in te naslonjače,« je dejala Elodija, »lepo je! Kmalu ne bo nihče maral drugačnih. Kakor vi, tudi jaz obožujem antiko.«

»Torej, grajanka,« je povzel Evarist, »da ste okra-

sili to ovratnico z nalomljeno palico, z bršljanovim listjem, s kačami ali navskriž ležečimi puščicami, bi bila vredna špartanke... in vas. Vendar pa lahko obdržite ta vzorec, ako ga uprostito ter ga privedete na ravno črto.«

Vprašala ga je, kaj je treba odstraniti.

Ustavila je na en mah svoja razmišljanja in iglo:

— Grajan Evarist, je dejala, ta ruta mi bo ugajala le v toliko, v kolikor bo ugajala vam. Prosim vas, narišite mi vzorec. Medtem ko bom čakala nanj, pa bom, kakor Penelopa, razdrla, kar je bilo narejenega v vaši odsotnosti.

Odvrnil je z mračnim navdušenjem:

— Dam vam besedo na to, grajanka. Narišem Har-modijev¹ meč: bodalo v veneu.

In vzel je svinčnik ter začel risati meče in cvetlice v tistem treznem in golem slogu, ki mu je bil ljub. Obenem pa je razlagal svoj nauk.

— Prerajeni Francozi, je dejal, morajo zavreči vso dedščino suženjstva: slab okus, slabo obliko, slabo risbo. Watteau, Boucher in Fragonard so delali za tirane in sužnje; v njihovih delih ni nikakega čuta za dober slog, niti za čiste linije; nikjer prirodnosti in resničnosti. Same krinke, lutke, cunje, spakovanje. Potomstvo bo zaničevalo njihova frivolna dela. Črez sto let bodo vse Watteaujeve slike že zdavnaj propadle v zaničevanju po podstrežjih; l. 1893. bodo slikarski učenci čakali osnutke po Boucherovih platnih. David je razodel pot: on se približal antiki; toda ni še dovolj preprost, dovolj

¹ Hermodius: morilec Hiparha, atenskega tixirana († 514 pr. K.), op. prev.

velik, dovolj gol. Naši umetniki se morejo naučiti še marsikatero skrivnost iz herkulanskih stenskih robov, rimskih reliefov in etruških vaz.

Govoril je dolgo o antični lepoti, potem se je povrnil k Fragonardu, katerega je zasledoval z neugasnim sovraštvom:

— Ali ga poznate, grajanka?

Elodija je prikimala, da ga.

— Poznate tudi strička Greuzea, ki je gotovo zadosti smešen s svojim škrlatnim frakom in mečem. Toda poleg Fragonarda je to pravi grški modrijan. Pred kratkim sem srečal tega odurnega starca, ko je stopical pod arkadami palače Égalité¹, napudran, capljajoč, galanten, hudomušen, ogaben. Pri tem pogledu sem si zaželel, da bi ga, ko že nimamo Apolona, kak prijatelj umetnosti, ki ima močno pest, obesil na drevo ter mu slekel kožo, kakor Apolon Marsiji², v večno svarilo slabim slikarjem.

Elodija je uprla vanj pogled svojih veselih, naslade željnih oči:

— Kako umete sovražiti, gospod Camelin! Ali naj iz tega sklepam, da znate tudi lju...

Sklonil se je nad ovratnico: njegova lica so zdrknila tik mimo Elodijinih kodrov. Njuni roki sta se srečavali na platnu, njuno dihanje se je družilo. Evarist je okušal v tem trenutku neskončno radost; ko pa je čutil Elodijine ustnice tik ob svojih, se je zbal, da je nemara užalil deklé ter se je naglo umaknil.

¹ Priimeh Égaleté si je nadel pri izbruhu revolucije vojvoda Ludovik Filip Orleanski (obglavljen 1793.), op. prev.

² Marsyas, trški svirač, premagan v tekmi od Apolona; op. prev.

Možnost izvoza naše živine na Špansko in trgovina z Južno Ameriko.

V Španiji ne postoji nobena prepoved uvoza živine, toda radi protežiranja domače živinoreje je treba vpoštovati potežkoče, katere so naslednjega značaja. Vsak trgovec, ki želi uvoziti živino na Špansko, se mora predhodno obrniti na Direkcijo agrikulture v Madridu, katere izdaja vsakokrat posebno dovoljenje za uvoz s pogojem, da španski veterinarji pregledajo živino pri njenem uvozu v Španijo. Znano je, da je večje število živine prišlo iz naše zemlje v Španijo in sicer v Barcelono že leta 1926, toda pri veterinarskem pregledu so ugotovili, da je bila bolna in v slabem stanju. Nastal je spor, ki še danes ni končan. V ostalem vlada v Španiji velika potreba po veliki rogati živini; kadar bi se uvozila ta, bi se mogla obenem uvoziti tudi manjša živina, kakor so ovce, jagnjeta itd. Konjskega mesa Španci ne uživajo. Živina se prodaja po teži zaklane živine ali po živi teži. Skladišča za živino se nahajajo v Barceloni in Valenciji.

Jugoslovanska živina je v Španiji cenjena, vendar je kupčija otežkočena vsled ostre konkurence, ki se poslužuje vsakega sredstva, da se onemogoči dovoz naše živine. Tako se pogostokrat širijo tendenciozne vesti, da živina boleha na raznih boleznih, posebno na parklijih, kar pa seveda ne odgovarja resnici. Znano je, da živina na dolgih morskih voznjah mnogo trpi in mnogo zgubi na svoji prvotni teži, radi tega je vprašanje prevoza velike važnosti. Razen tega pa, vsled nerednih pomorskih zvez med našo državo in Španijo, kupec niti ne ve, ali bo prejel naročeno in kupljeno blago v pravem in rednem terminu, zato noče tvegati nevarnosti, da ostane brez blaga.

Vse te nepravilnosti so dovedle naše trgovinske in diplomatske zastopnike na Španskem, in v prvem redu našega častnega konzula na Kanarskih otokih do intenzivnega zanimanja za ta aktualna vprašanja, ki so postala še bolj važna kakor hitro je stopila v veljavo trgovinska pogodba med

Jugoslavijo in Špansko. Prva skrb v tem oziru je bilo vprašanje hitrega prevoza naših proizvodov v Španijo in na Kanarske otoke. V tem smislu so se podvzeli potrebni koraki, da se vpostavi reden pomorski promet med našimi dalmatinskimi lukami in Španijo.

Seveda je bil ta korak dovolj drzen, če pomislimo na močno italijansko konkurenco paroplovnih družb, ki vzdržujejo v večjih španskih lukah stalne trgovinske zastopnike, ki skrbijo, da imajo njihove ladje tudi po povratku v domovino dovolj tovara. Da se pri tem poslužujejo vseh mogočih sredstev, ter pri Špancih črpijo naše ljudi in naše blago, ni treba posebej povdarjati, saj itak vemo, na kak način deluje v inozemstvu italijanska vlada v poslednjih letih. Naša vlada je končno uvidela, da je treba te razmere urediti na način, ki bo v čast in korist našemu narodnemu gospodarstvu. V to svrhu so bile sklenjene dolgoročne pogodbe z »Jugoslovenskim Lloydom« in paroplovno družbo »Oceanija«, ki vsebujejo načrte glede rednih trgovinskih prog med našimi lukami in lukami Južne Amerike in Španje. Špansko progo je prevzela kakor znano paroplovna družba »Oceanija«, ki bo oskrbovala tudi redni promet s Kanarskimi otoki. S temi tremi progami dobimo naše gospodarstvo možnost, da se uveljavi končno tudi na teh tržiščih.

Srečna je bila misel, da se ob tej priliki reši tudi vprašanje južnoameriških tržišč, ki so dobila našo lastno pomorsko zvezo. Znano je namreč, da kupujejo južnoameriški veletrgovci najraje v Španiji, kjer imajo posebno v Barceloni svoje stalne zastopnike, ki kupujejo blago evropskih izvoznikov za račun svojih južnoameriških komitentov. S tem je dana Jugoslaviji lepa prilika, da se uveljavi v Južni Ameriki, v kateri so bili do sedaj le malo poznani njeni proizvodi in od katerih so prišli v poštev le cement, gradbeni les in nekaj manjših naših proizvodov.

Gospodarske vesti

× Ugoden razvoj domače tekstilne industrije. Iz Beograda nam poročajo, da se je na podlagi poslednjih statističnih podatkov produkcija tekstilnih izdelkov v prvem četrtletju tekočega leta dvignila za 30%. Vse ugodnih cen se proizvodi domače tekstilne industrije gladko razpečajo. »Jugosl. Lloyd« naglašja pri tem, da je pri tej činjenici najvažnejše to, da domača tekstilna industrija polno krije potrebe naše vojske.

× Dve novi naši trgovinski pogodbi v vidiku. V prvi polovici meseca junija se sestanejo naši in turški zastopniki v svrhu izmenjave naziranj o sklepu medsebojne trgovinske pogodbe. Našo delegacijo bo vodil g. Milan Todorović — V mesecu avgustu pa so predvideni razgovori o sklepu trgovinske pogodbe med našo državo in Poljsko.

× Znižanje diskontne mere na Poljskem. Bank Poljski je znižala diskontno mero 12. jul. od 7% na 6½% in lombardna posojila od 8% na 7½%.

× Ogromne nadsuskripcije Youngovega posojila. Švedski delež Youngovega posojila, ki je namenjen proti suskripciji znaša 54 milijonov kron. Že prvi dan pa je bil ves delež daleko preko tranže podpisan. Tudi v Italiji je bila že prvi dan suskripcija zaključena. NadsuskrIPCija znaša dvajsetkratno vsoto predpisane kvote.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. junija t. l. ponudbe glede dobave 2000 komadov državev za krampe in lopate, 45.000 kg negašenega apna, 10.000 kg bukovega oglja in 10.000 kg kovaškega plinskega koksa; do 24. junija t. l. glede dobave 40.000 komadov zidne peke, 5000 komadov strešne opeke, 1000 žlebakov, 2000 komadov rezne strešne opeke, ca. 800 komadov čopičev, 3000 m² strešne lepenke, 500 kg svinca, 200 kg spajalnega kositra, 2000 kg einkove pločevine, 2000 kg pocinkane pločevine in 1700 kg žičnikov; do 27. junija t. l. glede dobave 120 m² lesa, 1500 kg suhih barv, 950 kg svinčenega minija, ca. 100 kg emajlnih barv, 20 kg kopal laka, 100 kg terpentinovnega olja, 2400 kg lane-nega firneža in 50 kg silikata. — Prometno-komercijelni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. junija t. l. ponudbe glede dobave 4000 kg svinčenih zalivk; dne 1. junija t. l. pa glede dobave 36 kg stena za petrolej in olje.

Prodaja starega železa, pločevine, gumijastega blaga in lesenih sodov. Dne 1. junija t. l. se bo vršila pri Auto-Komandi IV. armijske oblasti v Zagrebu ustmena licitacija glede prodaje 26.683 kg starega železa, 2585 kg stare pločevine, 3105 kg starih gumijevih delov in 304 komadov starih sodov od masli in olja. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoj pa pri omenjeni komandi.)

× Debelinske mere. Debelinske mere, katere se sprejemajo v uradni pregled in žigosanje, morajo vsestrati vsem uradnim zahtevam in biti izdelane točno po uradnem načrtu. Vse druge mere so za javni promet zabranjene in se ne smejo niti prodajati, niti uporabljati v javnem prometu. Načrt debelinskih mer, katere se sprejemajo v uradni pregled in žigosanje, je interesantom na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ob običajnih uradnih urah.

Prodaja vreč Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 1. julija t. l. ponudbe glede prodaje 2000 komadov vreč od moke. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

× Odgoditev konference o predvojnih dolgovih. Kakor smo že svojčasno poročali so se v Parizu vodili že daljši razgovori o ureditvi predvojnih dolgov Avstro-Ogrske monarhije. Pariški listi medtem poročajo, da je bila ta konferenca preložena do 22. oktobra radi nesoglasja, ki je nastalo med posameznimi zastopniki interesiranih držav naslednje. Kljub temu nesoglasja pa je prišlo do principijelnega sporazuma med Caisse Commune in državami naslednicami. Ta sporazum, ki mora biti še ratificiran s strani posameznih držav, vsebuje načrt, po katerem imenuje vsaka država naslednica po enega stalnega delegata pri Caisse Commune, ki zastopa interese lastne države in obvešča o posameznih vprašanjih svojo vlado. V slučaju spora posreduje posebno razsodišče, če pa se tudi tu ne doseže sporazum, imenuje razsodišča pariški apelacijski dvor. Posebna važnost tega sporazuma pa šepa, ker so Jugoslavija, Romunija in Avstrija podpisale sporazum s pridržkom, da se vsebinska istega ne nanaša na takozvane osigurane dolgove. V interesu upnikov in dolžnikov bi bilo, da bi se to vprašanje slej ko prej definitivno ilkvldiralo, ker tvori znatno otežkočanje zunanjih kreditnih prilik držav naslednic.

Borzna poročila

16. junija 1930.

Devizna tržišča.

Ljubljana, 16. jun. Amsterdam 2274, Berlin 134775 — 135075, Bruselj 78904, Budimpešta 98943, Curih 109440 — 109740, Dunaj 79953 do 79953, London 27476, Newyork 5644, Pariz 22198, Praga 16739 — 16819, Trst 100 lir 29520 — 29720.

Zagreb, 16. jun. Amsterdam 2274 bl, Dunaj 79953 — 79953, Berlin 134775 — 135075, Bruselj 78904 bl, Budimpešta 98793 — 99093, Milan 295103 — 297103, London 27436 — 27510, Newyork kabel 5634 — 5654, Pariz 22098 do 22298, Praga 16739 16819, Curih 109440 do 109740.

Beograd, 16. jun. Berlin 135075 — 134775, Dunaj 79954 — 79953, Budimpešta 98793 do 99093, Curih 109440 — 109740, London 27436 do 27510, Milan 29510 — 29710, Newyork 5636 — 5654, Pariz 22098 — 22298, Praga 16739 — 16819.

Dunaj, 16. jun. Berlin 16912, Amsterdam 23495, Kopenhagen 18950, Stockholm 19015, Newyork 70870, London 3443, Pariz 278150, Bruselj 9883, Praga 2101, Beograd 125925, Budimpešta 12395, Bukarešta 42087, Varšava 795450, Sofija 51362, Milan 3712, Curih 13728.

Curih, 16. jun. Beograd 91275, Pariz 2025, London 2507125, Newyork 516025, Bruselj 72, Milan 2703, Madrid 6040, Amsterdam 20750, Berlin 12310, Dunaj 7280, Stockholm 13855, Oslo 13810, Kopenhagen 13810, Sofija 374, Praga 1530, Varšava 5780, Budimpešta 90285, Atene 669, Carigrad 240, Bukarešta 30650, Helsingfors 1298.

Vrednostni papirji.

Na ljubljanski borzi ni sprememb.
Zagreb, 16. jun. Drž. papirji: 7% inv. pos. 8725 — 8775, voj. škoda ar 432 — 433, voj.

Škoda kasa 433 junij 433, julij 432 — 433, avg. 433 — 434, dec. 432 — 434, 4% agr. obrv. 5425 do 5575, 7% Bler. pos. 8475 — 85, 8% Bler. pos. 9675 — 97125, 7% pos. hip. banke 8475 do 85. — Banke: Pražedion 900 — 910, Udruženja 196 — 197, Ljublj. kreditna banka 122 d., Medjunarodna banka 61 d. — Pos. Zagreb 75 bl., Tob. srečke 42 bl., Srečke Rd. križa 47 do 60.

Beograd, 16. jun. 7% inv. pos. 90, 4% agr. pos. 5575 — 5650, 7% Bler. 8650, Narodna banka 8270 — 8380, Brodarsko društvo 650 do 750, vojna škoda 44250.

Dunaj, 16. jun. Bankverein 1825, Kreditni zavod 4760, Dunav - Sava - Adria 1280, Prioritete 9310, Trbovlje 5290, Leykam 5.

Žitna tržišča.

Ljubljana, 16. jun. Tendence nadalje neizpremenjena. Zaključil se je en vagon ovs.

Novi Sad, 16. jun. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: Pšenica 18 vagonov, koruza 37 vagonov, otrobe 3 vagona, moka 6 vagonov.

Šport

Zmagoviti nastop S. K. Ilirije na petih frontah. Otvoritev kopaljšča v Mariboru. — Prvak ZNP Hašk.

Tekmovanje za Shellov pokal.

V nedeljo se je drugič vršilo štafetno tekmovanje za pokal angleške petrolejske družbe Shell. Lani kakor tudi letos je zmagala v skupni kvalifikaciji S. K. Ilirija. Tekmovanje, ki je namenjeno in propagandne svrhe, je z razrom na veliko maso sodelujočih — nastopilo je 30 štafet s 194 tekmovalci, v kvantitativnem in kvalitativnem oziru uspeh. Popoln neuspeh pa je imelo tekmovanje kot propagandno, ker je bila organizacija naravnost škandalozna. Prireditelj, ki bi moral končati opoldne, se je zavlekel do 1330, kar je zasluža g. Danila Samcina, ki je postal tekačev Primorja prepozno na start in so morali radi tega čakati ilirijanski tekači skoro 2 uri na solcu, kar je seveda vplivalo na tekmovalce. Tudi poslovanje ju rja je potrebno o're graje.

Tekmovalo se je v štirih kategorijah: Kat. A (letnik 1916—17) na 440 m, kat. B (1914—1915) na 2400 m, kat. C (1912—13) na 4700 m in kat. D (odrasli) na 6500. Prva štafeta je dobila toliko točk, kolikor je bilo štafet, naslednje pa po eno točko manj kot predloča. Skupno število vseh kategorij je odločilo za plasur.

Ilirija je postavila 16, Primorje pa 14 štafet, ena štafeta Ilirije je bila diskvalificirana.

Kat. A (100×100×60×60×60×60)
1. Ilirija 60-9 sek., 2. Primorje, 3. I., 4. I. 5. 6. 7. in 8. P. Točke 19:17 za Ilirijo.

Kat. B. (1000×1000×100×100×100×100)
1. P. 5:40-6, 2. in 3. I. 4. in 5. P., 6. in 7. Ilir. Točke 14 : 14.

Kat. C (2000×1000×1000×300×200×100×100)
1. P. 15:17-3, 2. P., 3., 4. in 5. I. 6. P. Točke 12 : 9 za Primorje.

Kat. D (3200×1500×800×400×200×200×200)
1. P. 19:34-8, 2. in 3. I., 4. P., 5. I., 6. P., 7. in 8. I. Ena štafeta Ilirije je bila diskvalificirana. Točke 20 : 16 za Ilirijo.

Skupno stanje 62 : 59 za Ilirijo, ki si je s tem že drugič priborila Shellov pokal.

Športni dan v Kranju.

Danska štafeta 4×60 m: 1. Ilirija (Kezele, Petrič, Rupel, Janežič) 32:1 nov slov. rekord, 2. Sokol Kranj.

Hazena: Ilirija rez.: Sokol Kranj 18 : 0.

Nogomet: Jadran (Ljub.) : Sokol Kranj 5 : 4.

Šport izven Ljubljane.

Beljak: SK Ilirija : Villacher S. V. 6 : 0 (3 : 0). Ekshibicijska igra prvaka Slovenije. Zagreb: Hašk : Concordia 3 : 0 (3 : 0). Hašk postane prvak ZNP. Gradjanski : Železničar 7 : 1.

Sarajevo: Sašk : Slavija 1 : 0.

Bukarešta: Jugoslavija (Beog.) : Juventus 1 : 1 (0 : 6); Jugoslavija : Unirea Triokolor 7 : 0 (4 : 0).

Dunaj: Sportklub : Galata Serail 6 : 1 (4 : 0), Hakoah : Galata Serail 1 : 0 (0 : 0), Rapid : Slovan 8 : 3.

Praga: Česoslavaška : Španija 2 : 0 (0 : 0).

Krakov: Poljska : Avstrija (amaterji) 3 : 1.

Stockholm: Švedska : Švica 1 : 0 (0 : 0).

Debrecin: Boesky : Ferenczvaros 2 : 0 (1 : 0).

Davis cup: Italija : Avstrija 2 : 0, Česoslavaška : Japonska 1 : 0.

Sofija: Jugoslavija : Bolgarska 2 : 2.

Propagandno kolesarsko dirko je priredil »Triglavski pododbor« (Ljubljana) koturaškega

Budimpešta 16. jun. Tendence neenakomerna. Promet srednji. Pšenica: jun. 2079 — 2082 (2080 — 2085), okt. 1945 — 1961 (1961 do 1962). Rž: okt. 1180 — 1203 (1190 — 1192). Koruza: jul. 1275 — 1295 (1275), avg. 1305 do 1335 (1330 — 1332).

Ljubljansko lesno tržišče.

Tendence neizpremenjeno mlačna, zaključen je bil en vagon lat. Povpraševanje vlada za: smezzole, morale, rezan hrast, hrastove morale, lipov les, rezano jelovino, bukovje in hrastove odpadke, hruskove plohe, borove prago-ve, podmerne smreke, bukovja metlišča, bos. oreh, bukovje in hrastove drogove, bukovja rezana in cepljena diva. Ponujajo se hrastove tri-ze, paralelne deske, parjena nežagana orehovi-na in bukovina, buk testoni, parizer deske, bor. brz. drogovji, parjena orehovina, škurele in trami.

Živinska tržišča.

Dunaj, 16. jun. Na jutrišnji trg računajo, da bo pripeljanih okoli 9500 mesnih in 4600 mast-nih prašičev.

Saveza kraljevine Jugoslavije o priliki prosla-ve ustanovitve »Kolesarskega kruba Novo me-sta« v nedeljo 15. t. m. Startalo se je s cil-jem Novo mesto v petih krajih s sledečimi rezultati:

1. »Pododbor Zagreb«: Start v Zagrebu, pro-ga 75 km. Juniori: 1. Ormož Mijo, S. K. Ze-lezničar, 2 : 33 : 45. »Seniori«: 1. Klobučar Josip, S. K. Oro; 2 : 28 : 32.

2. »Pododbor Celje«: Start v Sevnici, proga 48 km. 1. Zupanc Albin, Kl. sl. K.; 2 : 1 : 10.

3. »Kolesarski klub Ribnica«: Start v Rib-nici, proga 88 km. »Juniori«: 1. Križman Tone 3 : 11. »Seniori«: 1. Križman Ivan, 3 : 5 : 32.

4. »Triglavski pododbor Ljubljana«: Start v Ljubljani; proga 687 km. Juniori: 1. Dime Milan, S. K. Ilirija, 2 : 28 : 2. Glavni: 1. De-neš Edi, Velo Baon, 2 : 13 : 14.

5. »Kolesarski klub Novo mesto«: na progi Novo mesto—St. Jernej—Novo mesto (337 km).

1. Rupnik Jakob v 1 h 25 sek., 2. Breščak Milan v 1 : 2 : 20, 3. Matko Josip v 1 : 2 : 40.

Vsa prireditelje je potekla v brezhibnem re-du in brez najmanjše nezgode.

Otvoritev kopaljšča v Mariboru

Ob priliki slavnostne otvoritve kopaljšča v Mariboru so se vršile tudi plavalne tekme. Rezultati v posameznih disciplinah so sledeči:

50 m prosto gospodje: 1. grupa: 1. Wilfan (Primorje) 31:4, 2. Turnšek (Ilirija) 31:6, 3. Zirovnik (I), 4. Gaberšek (P); 5. Meier (P); 6. Lavrenčič (I).

II. grupa: 1. Tuma (P) 34; 2. Otruba (I) 34:8; 3. Jamnik (I); 4. Dolenc (I); 5. Dekle-va (P).

100 m dame prsno: 1. Sever Zlata 1 : 47; 2. Sever Mara 1 : 474 (obe Ilirija); 3. Tor (P); 4. Rojina (I). Zlata Severjeva je bila of-vidno indisponirana.

100 m hrbčno gospodje: 1. Wilfan (P) 1 : 26; 2. Zirovnik (I) 1 : 29; 3. Sturm (P); 4. Šuš-tič; 5. Otruba; 6. Payer (vsi Ilirija). V i disciplini je bil dosežen razmeroma najbo-ljši čas dneva!

Štafeta 4×50 m gospodje prosto: 1. Iliri-ja (Dolenec-Lavrenčič-Zirovnik-Turnšek) 2 : 1; 2. Primorje I (Gaberšek-Meier-Tuma-Wilfan) 2 : 17; 3. Ilirija II (Payer-Sever-Jamnik-Otr-ba); 4. Primorje II; 5. Ilirija III. Štafeta Il-rija si je že pri drugem plavca zagotovila vodstvo in sigurno zmagala z naskokom 14 metrov.

Štafeta 3×50 m (hrbno-prsno-prosto): 1. Ilir-ija I (Dolenec-Sever Mara-Bradač) 2 : 19; 2. Ilirija II (Lampret-Sever Zlata-Fettlich); 3. Pri-morje (Prekuh-Tome-Dekleva). Med obe-ma štafetama Ilirije se je v početku vršila ostra borba in je odločitev padla po zaslugi Bradačeve šele na zadnji progi Štafeta Pri-morja je znatno zmagala.

Vater-polo tekma med Primorjem in Ilirijo je morala odpasti, ker igrišče ni bilo priprav-ljeno.

Propagandne skoke so izvajali skakiči Il-rije Strnad, Cerček in Ziberl in Grovečar od mariborskega Železničarja.

Na tekmovalce se bomo še povrnili.

Mariborski sport.

V soboto se je ob priliki sodniških izpitov vršila prijateljska tekma med ISSK Maribo-rom in teamom iz igralcev Maribora, Železni-čarja in Rapida. Zmagal je ISSK Maribor s 5 : 1 (0 : 1). Izpite so polagali gg. Bergant, Vesnaver in Jančič. V nedeljo dopoldne se je vršil čestni tek Maribor—Kamnica in nazaj. Kakor je bilo pričakovati, je prvi prispel na cilj Podpečan (Železničar) v času 25 min. 13 sek. 2. Seifert (Rapid) 25:21; 3. Straub (Zel.) 25:46.

Štev. 4370/30.

Mali oglasi

„ISIS“ risalno m. šino

najbolj interesenti ogle-dajo v mestnem grad-behem uradu — odsek arhitektov. Poverje-nik Drago Lunder, Ljubljana

Posečajte

hotel-restavracijo Ma-riborski dvor, Oset, Maribor. — Prenočišče kopalnice, garaže, avto.

Stavbeniki pozor!

Proda se po zelo ugo-dni ceni 32 kom. sobnih vrat 200×90 cm ter 20 kom. oken trodelnih. Vse je popolnoma no-vo, kompletno nako-vano in grundirano. Ponudbe je poslati na upravo pod „Tudi na drobno“.

Nasvete

za nove gradbe, na-črte, proračune in nad-zorstva, izvršuje po-zmerni ceni gradbeni in arhitektonski in-ženorska pisarna: Tehnični biro „Tehna“ Ljubljana, Mestni trg št. 25/I.

Razp's.

Zupanstvo trga Trbovlje odda za gradbo ob-činske kladnice sledeča dela:

1. Težaška in zidarska dela.
 2. Tesarska dela.
 3. Krovsko dela.
 4. Kleparska dela.
 5. Mizararska dela.
 6. Ključavničarska dela.
 7. Stelarska dela.
 8. Pleskarska dela.
 9. Oblogo sten s keramičnimi ploščami.
 10. Električno inštalacijo.
- Ofertalne pripomočke in informacije dobe in-tereseneti med uradnimi urami v občinskem gradbenem uradu.
- Oferte je vložiti do 21. junija 1930. do 12. ure.
- Zupanstvo si pridrži pravico oddati dela po-samič ali skupno brez ozira na višino ponudbe.
- Zupan: Ig. Sitter s. r.

KAVA dnevno sveže prazena pri **B. MOTON, Vodnikov trg št. 5 Ljubljana**

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave.

VIII. No. 4513.

Razpis.

upraviteljskega mesta in petih učnih mest
a tekstilni šoli v Kranju z nastopom v
šolskem letu 1930./31.

Razpisujejo se:

1. eno mesto upravitelja (direktorja);
2. dve mesti profesorjev;
3. dve mesti strokovnih učiteljev;
4. eno mesto predmetnega učitelja.

Mesta pod 1. in 2. se oddajo samo inženjerjem z drugim državnim izpitom (diplomskim izpitom), ki imajo razen tega še posebno izobrazbo v tekstilni stroki. Za mesti pod 3. se bodo upoštevali kandidati, ki imajo razen absolvirane tehniške srednje ali nižje obrtne šole še specialne študije v tekstilni stroki. Za mesto pod 4. se bodo upoštevali meščanskošolski učitelji, odnosno kandidati z absolvirano filozofsko fakulteto.

Prošnje, opremljene po čl. 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužbencih, naj se naslovijo na kraljevsko bansko upravo Dravske banovine v Ljubljani, vložijo pa do 30. junija 1930.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani,
dne 12. junija 1930.

Ban: Serbec Dušan.

VIII. No. 1459/3.

1477

Razglas.

Tvrški Lud. Marx tovarni lakov d. d. v Domžalah sem odobril izpremembe v čl. 1., 6., 14. in 58. družbenih pravil po sklepu občnega zbora delničarjev z dne 13. septembra 1929.

Izpremembe se nanašajo v glavnem na prenos sedeža družbe v Ljubljano ter na način porabe čistega dobička.

V Ljubljani, dne 31. maja 1930.

Kralj. banska uprava Dravske banovine.
Pomočnik bana: Dr. Pirkmajer s. r.

VIII. No. 4023.

1487

Razglas.

Kranjski industrijski družbi v Ljubljani sem odobril novo besedilo pravil v zmislu sklepa občnega zbora delničarjev z dne 26. novembra 1929.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani,
dne 7. junija 1930.

Pomočnik bana: dr. Pirkmajer s. r.

II. No. 21.587.

Razpust društva.

Društvo: Farna knjižnica v Kranju je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov, niti imovine, in torej tudi ne pogojev za pravi obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani,
dne 11. junija 1930.

Po odredbi bana
načelnik upravnega oddelka:
dr. Stare s. r.

Razglasi dravske finančne direkcije.

Štev. 37.419 ex 1930.

Razglas.

Na podstavi zakona o kupovanju in prodaji obveznic državnih posojil kraljevine Jugoslavije in srečk Srbskega rdečega križa na obroke z dne 23. aprila 1930 (Službene novine kraljevine Jugoslavije z dne 22. maja 1930., št. 115/XLI.),

se pozivljajo

vse delniške kreditne ustanove z delniško glavnico, ki je manjša od Din 10.000.000—

in vse registrirane privatne banke, ki obstajajo in delujejo najmanj že pet let in ki so prijavile posle, predvidene v tem zakonu, ministrstvu za finance, da takoj deponirajo pri finančni direkciji ali pri Narodni banki, Državni hipotekarni banki, Poštni hranilnici, oziroma njih podružnicah vse obveznice državnih posojil in srečke Srbskega rdečega križa, ki so jih prodale na obroke od 22. maja t. l. dalje, kakor tudi obveznice in srečke, omenjene v členu 32. citiranega zakona.

Obveznice in srečke, ki bodo oddane dravski finančni direkciji, morajo deponenti vpisati v seznamu v dveh izvodih za vsako vrsto prodanih obveznic in srečk posebej. Na enem izvodu bo finančna direkcija potrdila prevzem oddanih obveznic in srečk in ga vrnila deponentu. Seznami morajo vsebovati iste podatke kot odplačilni list, ki je predpisan v § 11. citiranega zakona.

Za vsakega deponenta bo finančna direkcija otvorila poseben depozitni račun. Deponenti morajo naznaniti finančni direkciji osebe, ki bodo upravičene podpisovati naloge za izdajo deponiranih obveznic ali srečk in njih predpise.

Odplačane obveznice in srečke bo oddajala finančna direkcija v breme depozitnih računov neposredno kupcem na podlagi naročila deponenta. V primerih, ki jih omenja čl. 16., pa se bodo obveznice in srečke vrstile deponentu. Obveznice in srečke, ki so že deponirane, se morejo rezervirati tudi za drugega kupca, ako je bila kupčija s prejšnjim kupcem stornirana ali razveljavljena. V tem primeru naj prosijo deponenti finančno direkcijo, da izvrši potrebno prevknjižbo.

V Ljubljani, dne 10. junija 1930.

Dravska finančna direkcija v Ljubljani.

Za finančnega direktorja pomočnik:

Bajč s. r.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev.

Preds. 183/26/30—1.

1485 3—1

Razglas.

Deželno sodišče v Ljubljani daje na znanje, da se je našlo pri raznih obdolžencih tuje blago, čigar lastniki niso znani.

Podrobni razglas je nabit na sodni deski deželnega sodišča v Ljubljani.

Upravičenci se pozivajo, da priglase priglase svoje lastniške pravice vsaj v enem letu od dne zadnjega razglasa v »Službenem listu« pri podpisnem sodišču, ker bi se predmeti sicer prodali in izkupilo izročilo državni blagajni. Po tem roku bi morali morebitni upravičenci uveljaviti svoje pravice napram državnemu erarju potom tožbe.

Ljubljana, dne 11. maja 1930.

Predsedništvo deželnega sodišča
v Ljubljani.

Nc IV 233/30—2.

1481

Amortizacija.

Na prošnjo Marije Zagode, pos. hčere v okolici Vojnika šte. 50, se uvede postopanje za amortizacijo hranilne knjižice Posojilnice v Vojniku, št. 3483, glaseče se na Din 11.443—, ki jo je prosilka baje izgubila, ter se njen imetnik pozivlja, da uveljavi tekom šestih mesecev, počenši z 20. junijem 1930., svoje pravice, sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da je knjižica brez moči.

Okrajno sodišče v Celju, odd. IV.,
dne 26. maja 1930.

E IX 1161/30

1489

Dražbeni oklic.

Dne 30. junija 1930, ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga a) Polička vas, vl. št. 76; b) Zg. Jakobski dol, vl. št. 37.

Cenilna vrednost: ad a) 4055 Din 10 p; ad b) 75.380/80 Din; vrednost pritikline: 375 Din (ki je zgoraj všteta); najmanjši ponudek: 52.957/26 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 7. maja 1930.

E 505/30—9.

1491

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Ilijaš Marije, delavke iz Čakovca—Sv. Juraj, stanujoče na Bregu, zastopane po dr. Kalanu odvetniku v Celju, bo dne 1. julija 1930. ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 7, na podstavi hkratu odobrenih pogojev dražba polovice sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga Sv. Neža, vl. št. 44, z naslednjo cenilno vrednostjo: poslopje Din 3.350—, zemljišče Din 5.455/55, pritikline Din 337—, skupaj Din 9.142/55, tako da znaša polovica zavezanca pripadajoče nepremičnine po cenilni vrednosti Din 4.571/27; najmanjši ponudek Din 3.047/50.

K nepremičnini zemljiška knjiga k. o. Sv. Neža, vl. št. 44, spadajo sledeče pritikline: 1 dvobranski plug, 2 kosi, 1 železne vile, 1 grablje, 1 kramp, 1 lopata, 2 motiki, 1 sekira, 1 dolga žaga, 1 klepalo, ročni voziček, 1 sod za kis, 1 železna kad, stiskalnica v cenilni vrednosti Din 337—.

Vadij znaša Din 457/12.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III.,
dne 14. maja 1930.

E 175/30—5.

1480

Dražbeni oklic.

Dne 3. julija 1930., ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba polovice nepremičnine: zemljiška knjiga Poljčane, vl. št. 197, obstoječe iz hiše in vrta.

Cenilna vrednost: 8922 Din; najmanjši ponudek: 5948 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici,
odd. II., dne 16. maja 1930.

E 621/30—12.

1494

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Mestne hranilnice v Celju bo dne 4. julija 1930. ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 7, na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga Skofjavas, vl. št. 41: poslopje cenilna vrednost Din 114.400—, zemljišča (njive, hmeljišče), travniki, sadonosnih, gozd, cenilna vrednost Din 151.055/40, pritikline Din 17.685—; in zemljiška knjiga Arclin, vl. št. 66: zemljišče (gozd) cenilna vrednost Din 35.322—, skupna cenilna vrednost Din 318.462/40. Najmanjši ponudek 212.208 Din 26 para.

Vadij znaša 31.863 Din.

K nepremičnini zemljiška knjiga k. o. Skofjavas, vl. št. 41, spadajo sledeče pritikline: 3 konji, 1 krava, 5 voz, konjska oprema, slamorezni stroj, razno gospodarsko orodje, 4 sodi (1.500 l) in 4000 hmeljov v cenilni vrednosti 17.685 Din. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III.,
dne 24. maja 1930.

E 340/30—12.

1490

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Ljudske posojilnice, r. z. z n. z. v Celju, bo dne 11. julija 1930. ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 7, na podstavi hkratu odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga Sv. Martin, vl. št. 57 z naslednjo cenilno vrednostjo: poslopje Din 41.000—, zemljišče Din 109.255/50, pritikline Din 3.620—, skupaj Din 153.875/50. Ča-bivši vrednost za Marijo Juvan vknjiže jih, dosmrtnih prevzlitnih pravic Din 10.200, dejanska cenilna vrednost Din 137.675/50; najmanjši ponudek Din 68.837/75.

K nepremičnini zemljiška knjiga Sveti Martin, vl. št. 57, spadajo sledeče pritikline: 1 stiskalnica, 1 sadni mlin, 5 raznih sodov, 1 kad, 2 žagi, 1 par konjev, 1 hmeljska brana, 2 poljski brani, 1 lakonca, 8 vodni škafi, 2 lopati, 3 motike, 2 gnojne vile, 3 grablje, 2 senene vile, 1 klepalo, 2 kosi, 1 plug, 2 verigi, 2 sekiri, 1 slamoreznica, 2 jerna, 2 voza, 1 samokolnica, 2 žitnici, 1 lesena podnica v cenilni vrednosti 3.620 Din.

Vadij znaša 13.767/55 Din.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III.,
dne 21. maja 1930.

E 130/30—10.

1483

Dražbeni oklic.

Dne 21. julija 1930., ob devetih bo na lieu mesta v Bočju pri Sv. Križu dražba nepremičnin: 2 vinograda s hramom, en gozd in en pašnik, zemljiška knjiga Sv. Križ, vl. št. 396, 481 in Kostanjevica, vl. št. 721.

Cenilna vrednost: 9246 Din 81 par; vrednost pritikline: 725 Din; najmanjši ponudek: 6164 Din 54 par.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kostanjevici,
dne 11. junija 1930.

Razglasi raznih uradov in oblastev.

Št. 5030/II.

1437—2—2

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 26. junija 1930. ob enajstih pismene ponudbe za dobavo sledečih živil:

- 10.000 kg pšenične moke št. 6
- 8.000 kg " " " Og
- 2.000 kg " " " Ogg
- 2.000 kg bučnega olja
- 2.000 kg riža glase Splendor Sublimo.

Pogoji se dobe pri podpisani.
Direkcija državnega rudnika Velenje,
dne 7. junija 1930.

Razne objave.

1475

3—1

Poziv upnikom.

Konjerejska zadruga za okraj Sv. Lenart v Slov. Gor. r. z. z o. z. se je razdružila in prešla v likvidacijo.

Upnike pozivljajo, naj prijavijo terjatve v zakonitem roku.

Sv. Lenart v Slov. gor., dne 11. junija 1930.

Likvidatorja: Franc Kramberger s. r.
Alojzij Lorber s. r.